

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 ÖZSEF KIRALYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
 SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY ÓRA. 3— PENGŐ
 EGYES SZÁM ÁRA ..... 12 FILLER
 VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLER

Genf, zsoldoshadsereg és a jóvátétel

Hét évvel Trianon után a kis-antant hiéna-fogcsattogtatásától eltekintve, az antant nagyhatalmak körében mintha a jobb belátás kezdene urrá lenni. All ez különösen Angliára és Olaszországra, mert Franciaország hisztérikus félelme a legyőzöttektől még mindig a kis-antantban látja keleti oszlopát, pedig ez az oszlop meglehetősen homokra támaszkodik, a hazugság-fövényre.

Le kell szegeznünk azt, hogy a „békeszerződés végrehajtásából eredő terhek” fixírozva vannak. — Most, mikor a békeszerződés reánk nézve hátrányos rendelkezéseit oly kegyetlen következetességgel hajtják végre; míg a talán kedvezőket halogatják, fel kell hívni az illetékes körök figyelmét arra, hogy békevilágban sorozott hadseregünk volt, addig ma drága pénzen tartott zsoldos hadsereget vagyunk kénytelenek fegyverben tartani. — Ezt a trianoni béke parancsolta reánk, tehát világos, hogy ez is a békeszerződés végrehajtásából eredő teher. — Ez az az archimidesi pont, ahol könnyítést érhetünk el a genfi jegyzőkönyv alapján.

Alternatívánk csak ez lehet: — vagy zsoldos hadsereg és akkor a költségkülönbözöt, mely fennáll a zsoldos és sorozott hadsereg fenntartási költsége között, levonandó a jóvátétel összegéből, melyet éven te fizetni vagyunk kénytelenek, vagy megengedik — természetesen a mai szűk keretek közt — hogy sorozott katonaságot tartsunk fent.

Értsék meg a nagyhatalmak: — nem a magyar militarizmus növekedéséről, hanem a terhek könnyítéséről van szó és épen az ő érdekükben mert nekünk elvitathatlan jogunk van Genf után arra, hogy ezt az alternatívát vessük fel. A hatalmak érdeke, hogy sorozott, tehát olcsóbb hadseregünk legyen, mert a különbözöt immár az ő rovásukra megy. Ha jóvátételt akarnak járuljanak hozzá ehhez a tervhez, — mert különben jóvátételhez igényük nincs: hiszen felülmúlja a zsoldos hadsereg költsége, a most fizetendő jóvátételi összeget.

Decemberben, mikor a népszövetség ismét összeül, bizonyára a magyar kérdés lesz a domináló probléma. Kormányunknak ezt a kérdést ott rendeznie kell, mert ez is hozzá fog járulni a megalázó békefeltételek enyhítéséhez.

Tehát: vagy jóvátételt nem fizetünk és maradjon továbbra is a zsoldos hadsereg, — vagy sorozott hadseregünk legyen.

B. Z.

Bethlen miniszterelnök három felszólalása a képviselőház megnyitó ülésén

Nyilatkozott a Ház munkaprogramjáról, az esküdtbíráskodásról, amnesztiáról és a francia-magyar tárgyalásokról

Hozzájárul ahhoz, hogy Kossuth Lajos érdemeit törvénybe iktassa az országgyűlés

Budapest, okt. 18. A nyári szünet után kedden délelőtt ült össze először a képviselőház. — Az ülésen Puky Endre alelnök elporentálta Csernoch János hercegprímást. Beszédét a képviselők állva hallgatták végig. Az elnök indítványára Csernoch János érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg.

BETERJESZTETT JAVASLATOK

Bethlen István gróf miniszterelnök betérjesztette a március 15-ikének nemzeti ünnepé nyilvánításáról szóló törvényjavaslatot, továbbá az 1925—26. és az 1926—27. költségvetési évek első félévével kapcsolatos, valamint az 1903. és 1907. évi költségvetésekkel kapcsolatos legfőbb állami számvevőszéki jelentéseket.

Vass József népjóléti és munkügyi miniszter a fiatakoruaknak kiszolgáltatandó szeszesitalok ki-

szolgáltatásával, továbbá több nemzetközi munkaügyi egyezményről, — *Szeitovszky* Béla belügyminiszter az egyes vármegyék területének megváltoztatásáról, — *Walkó* Lajos külügyminiszter az Olaszországgal Rómával kötött pénzügyi egyezség becikkelyezéséről, — *Herman* Miksa kereskedelmiügyi miniszter a gyermekeknek és fiatalkoruaknak az iparban foglalkoztatásáról, a gépjárművek megadóztatásáról, — *Pesthy* Pál igazságügyminiszter a telekkönyvi tulajdonok megváltoztatásáról, a tartozások valorizációjáról, — *Máyer* János földmivvelésügyi miniszter pedig a különböző mezőgazdasági egyezmények becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat terjesztették be.

Az elnök napirendi indítványa szerint a legközelebbi ülést október 25-én kedden tartják és annak napirendjén mentelmi ügyek tárgyalása szerepel.

Bethlen István miniszterelnök a Ház munkaprogramjáról

Azután általános figyelem között Bethlen István miniszterelnök szólalt fel.

— Talán feltűnt a tisztelt Háznak — ugymond — hogy a javaslatok között kevés olyan van, amely politikai szempontból nagyobb kontroverziák felkeltésére alkalmas volna. — Oka ennek az, hogy elsősorban ezeket a kisebb törvényjavaslatokat akarjuk letárgyalni, hogy ezalatt a bizottságok letárgyalhassák azokat a nagyobb és fontosabb törvényjavaslatokat, amelyeket azután a Ház plénuma elő kívánunk vinni. — Ezek közül csak a valorizációról szóló törvényjavaslatra, — a már betérjesztett büntető novellára és a záloglevelek biztosításáról szóló javaslatokra utalok. — Ha ezeket letárgyaljuk, olyan javaslatok következnek, amelyek a bizottságok előtt már régóta tárgyalás alatt állnak. Ezek között van a népjóléti miniszter által legközelebb benyújtandó javaslat, az értéktelenedett állami kötvények tulajdonosainak kivételes államscaélyben való részesítéséről

szóló javaslat. (Nagy zaj a szociáldemokratáknál.)

Bethlen miniszterelnök: Kérem, én csak bejelentem, mivel kívánja a kormány foglalkoztatni a Házat. Az igazságügyminiszter ur az ügyjelölőgről szóló javaslatot, valamint a büntető novellát óhajta tárgyalatni, továbbá az OFB megszüntetésével kapcsolatos intézkedéseket. A belügyminiszter azokat a közigazgatási javaslatokat fogja benyújtani, amelyek a törvényha-

A miniszterelnök a sajtószabadságról, az általános amnesztiáról

Gróf Bethlen István miniszterelnök: A szociáldemokratapárti képviselő ur ellenindítványt terjesztett a Ház elé. Magától értetődik, hogy amíg a plénum számára a törvényjavaslatok kellőleg elkészítve nincsenek, a Ház akokat nem tárgyalhatja. Nem egészen értem, mit kifogásolnak tulajdonképen az urak. Felkiáltások a kormányparton: Ezt ők maguk sem értik.

Gróf Bethlen István minisz-

tósi bizottságok újjászervezésének alapját képezik.

Fábián Béla: A razziák. (Zaj a baloldalon.)

Szeitovszky Béla belügyminiszter: Azt is.

Gróf Bethlen István miniszterelnök: A földmivvelésügyi miniszter ur az állategészségügyi intézkedésekről, a vízi beruházásokról és a hegyközségekről kíván javaslatot benyújtani, a népjóléti miniszter ur az agkori biztosításról. — Ez volna a penzum, amellyel a kormány a Házat január végéig foglalkoztatni kívánja, amikor is abban a helyzetben leszünk, hogy az új költségvetéseket a Ház elé terjeszthetjük és azzal foglalkoztatjuk a Házat. — Az ötnapi pihenőt arra kellene felhasználni, hogy a most betérjesztett javaslatokat, illetve azokat, melyeket már a múlt ülészek végén betérjesztettek, de még nem tárgyalta a bizottságok, gyors tempóban letárgyalják, hogy a javaslatok a plénum elé kerülhessenek.

PROPPER SÁNDOR NAPI RENDJE

Propper Sándor a napirendhez szól és kijelenti, hogy most aktuális politikai kérdések vannak megoldásra és ezek: a választójog revíziója, a nyílt szavazási törvény, sajtószabadság és az esküdtbíráskodás visszaállítása, valamint az általános politikai amnesztia. Tájékoztatni kell a miniszterelnöknek a közvéleményt az 1920. évi magyar-francia tárgyalásokról is. Javasolja, — hogy a Ház holnap tartson ülést.

elnök: A képviselő ur politikai szempontból is hozzászólt a napirendi javaslatához. Azt a szemrehányást teszi a kormánynak, hogy azokból a szép ígéretekből, amelyeket a választások ideje alatt tettünk, keveset igyekeznünk megvalósítani. Tisztelt képviselő ur, egy kissé össze méltóztatik téveszteni a mi ígéreteinket az önök ígéréteivel. Azt a szemrehányást teszi nekünk, hogy nem terjesztettük elő a nyolc

órai munkaidőről szóló javaslatot és a munkanélküliség esetére szóló segélyekre vonatkozó javaslatot. En ilyen ígéretet sohasem tettem, miniszterársaim sem tettek, a kormányt támogató képviselőársaim sem. Ne erőszakolják a képviselő urék a maguk mentalitását mireánk, ez még időelőtti, mi csak a saját ígéreteinket válthatjuk be.

Malasits Géza: Majd a fejükre olvassuk ígéreteiket!

Gróf Bethlen István miniszterelnök: A képviselő urak azt kívánják, hogy a március 15-ét nemzeti ünnepévé tételével törvényjavaslatot azonnal szentesítsük legjobban, ha a márciusi 12 pontot a sajtószabadságot...

Felkiáltások a baloldalon: Ugy van, úgy van! (Nagy zaj a kormányparton.)

Farkas István: Gondolatait mindenki szabadon terjesztheti!

Gróf Bethlen István miniszterelnök: Elsősorban az előzetes cenzura megszüntetésével elértük azt a sajtószabadságot, amely ma is megvan. (Óriási zaj az ellenzéken.) — Önök a sajtószabadság alatt elsősorban azt a büntetlenséget értik, amelyeket sajtó útján lehet elkövetni. (Hosszantartó nagy zaj a baloldalon.)

Malasits Géza: Titkosan kijárni is szabad büntetlenül! (Hosszantartó nagy zaj minden oldalon.)

Gróf Bethlen István miniszterelnök: Az esküdtbírókokról szólva, tisztelt képviselőársamnak kissé távolabb kell látnia.

Rassay Károly: Grosavesen! Gróf Bethlen miniszterelnök: Ugyes országokban, ahol esküdtbírók voltak és vannak, mi történik? Bécsben majdnem forradalom ütött ki az esküdtbírók ítéletei miatt. A bécsi szociáldemokrácia vezetői voltak elégedetlenek az ítéletekkel. Nem szeretném, ha Magyarországon hasonló forradalmi jelenségek volnának az esküdtbírók ítéletei miatt.

Gádl Gaszton: A forradalmi törvényszéket szeretnék visszaállítani!

Malasits Géza: Most is az uralodik, csak ellenforradalmi alapon.

Gróf Bethlen István miniszterelnök: A tisztelt képviselő ur fölvetette a választójog problémáját. Ez a kérdés egyelőre nem tartozik a kormány programjába. Lehetetlenség állandóan választójogi javaslatokkal foglalkoztatni a Házat. (Zaj a szociálistáknál.)

Egy hang a szélsőbaloldalon: Dehogy állandóan! Csak egyszer eleget!

Gróf Bethlen István miniszterelnök: Még négy évi élettartama van az országgyűlés ciklusának.

Felkiáltások a szociálistáknál: Olyan biztos?

Gróf Bethlen István miniszterelnök: Tisztelt képviselőársam általános amnesztiát is követelt. Azt hiszem, az időszerűtlen követelés. (Nagy zaj a szociálistáknál.) Erős áramlat dolgozik azon, hogy a külföldi államokban a bolsevista izgatás kiküszöböltsék. Időelőtti volna, ha Magyarországra visszacsődítenénk azokat az elemeket... (Óriási zaj a baloldalon.)

Felkiáltások a jobboldalon és a középben: (Ugy van! Ugy van!) — (Hosszantartó nagy taps.)

Gróf Bethlen István miniszterelnök: ...azokat az elemeket, amelyek nagyban tevékenykedtek abban, hogy a nyugati államok rendjét megbolygassák.

Propper Sándor: Azokat engedjék vissza, akikkel együtt akartak kormányt alakítani.

Felkiáltások a szociálistáknál: Akikkel együtt szerkesztettek memorandumot az antanthoz.

Gróf Bethlen miniszterelnök: Megint tévednek. En nem akartam kormányt alakítani.

A MAGYAR-FRANCIA TÁRGYALÁSOK NEM VOLTAK TITKOSAK.

Bethlen: Propper említette az 1920-ban folytatott tárgyalásokat is, amelyeket a magyar kormány a francia külügyi képviselővel folytatott. Azt indítványozta, hogy parlamenti bizottság küldessék ki ennek az ügynek a kivizsgálására.

— Bármennyire kívánatos, hogy ezek a tárgyalások bizonyos időpontban feltárassanak, mert ki fog derülni belőlük, hogy ezek a tárgyalások kizárólag a magyar ügy érdekében voltak, de ezek a tárgyalások bizalmas jellegűek voltak és egyoldalúak, nem lehet őket bizalmas jellegűektől megfosztani. (Helyeslés a jobboldalon és a középben. Gróf Apponyi Albert bólint a fejével.) Ezekről a tárgyalásokról tájékoztató volt annakidején a közvélemény.

Felkiáltások a szociálistáknál: — Nagy tévedés! Talán egyik-másiknak a fülébe sugták!

Rassay a Paleologue jegyzékről és Kossuth érdemeiről

Rassay Károly az érdemleges kritikát arra az időre tartja fenn, amidőn az egyes törvényjavaslatok tárgyalásra kerülnek. Magyarország politikáját a valódi demokrácia útjára kell terelni. A Paleologue jegyzékkel kapcsolatban nem fogadja el a miniszterelnök azon állítását, hogy ennek a kérdésnek ma már nincs gyakorlati jelentősége.

— A kormány törvényben örökítse meg Kossuth Lajos emlékét. — folytatja szavait. — Örömmel üdvözlöm március 15-ének törvénybe iktatását. De az az aggály, hogy ezzel a törvénybeiktatással a kormány menekülni akar Kossuth Lajos emlékének törvénybeiktatásától. A kormány eleget gondol, hogy a Nemzeti Színházban majd disz-előadást rendeznek és azon előadják Hegedűs Lóránt Kossuthi drámáját. A kormány Kossuth Lajos szobrának leleplezése napján a Nemzeti Színházban disz-előadást rendeztet tehát, pedig erre az ünnepre fel kellene vonultatni a nemzet millióit!

Felkiáltások a kormányparton: Fel

Bethlen: Semmi sem áll utjában, hogy Kossuth emlékei törvénybe iktassanak

Ezután ismét Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra: Egészen röviden kívánok reflektálni a képviselő ur beszédének csupán két részére. Az egyik az a törvényjavaslat, amelyet az imént volt...

Bethlen István gróf miniszterelnök: Hogy mennyire nem titkosak voltak ezek a tárgyalások, bizonyítja az is, hogy a Fouchet-féle jegyzék nem most publikáltatott első ízben. A francia parlamentben Paul Boncourt képviselő interpellált és ennek során felolvasta a Fouchet-féle jegyzéket. — Danielu képviselő füzetet adott ki a trianoni tárgyalások idején és ebben ismertette a tárgyalásokat. Nem lehet tehát azt állítani, hogy ez a dolog mind a mai napig titokban volt. — Ezekre a tárgyalásokra nézve éppen ezért semmiféle parlamenti bizottságnak a kiküldését nem tartom célravezőnek.

— Ezeknek a tárgyalásoknak ma már különben is csak teoretikus értékük van. Tisztán csak történelmi értéket láthatnánk abban, ha ezeknek a tárgyalásoknak az anyaga a közvélemény elé vitetnék.

Szabó Sándor szöveg után a napirendi indítványhoz s kijelentette, hogy a kormány mindenkor számíthat programja keresztülvitelében ennek a pártnak a támogatására. — Az elnök napirendi indítványát fogadja el.

is jönnek!

Jánossy Gábor: A magyar nép lelkében él Kossuth emléke!

Rassay Károly: Kötelessége lenne a törvényhozásnak, hogy törvénybe iktassa Kossuth emlékét.

Ami a Paleologue-jegyzéket illeti, szükségesnek tartja, hogy teljes világosság derüljön erre a kérdésre. Egy kormány felelőssége nem szűnik meg azzal, hogy otthagyja a helyét. Maga a miniszterelnök vetette fel a felelősség kérdését. Nem tudom, a miniszterelnök nem volt-e tagja annak a kormánynak, mint tárcá nélküli miniszter...

Nagy zaj támad erre a kijelentésre az ellenzéken.

Rassay Károly: Volt akkor mindenféle miniszter. Összekötő miniszterek és egyebek. A diszkréciót megszegni lehet hallgatással és lehet tagadással. A francia kormány a diszkréciót megszegte részben tagadással, részben hallgatással, most már a magyar kormány kötelessége, hogy világosságot derítsen erre az ügyre.

szerencsém betérjeszteni, a március 15-ének megünnepléséről szóló törvényjavaslatot. Ugy állítja be a képviselő ur a dolgot, hogy ezzel a kormány el akarja odázni azt a kötelességet, amely a Kossuth szellemének törvénybeiktatásával reá hárul. Azért terjesztetem be ezt a törvényjavaslatot, mert a Ház határozatot hozott annak betérjesztésére. Beterjesztem továbbá azért, hogy a Kossuth szobor leleplezésének ünnepére ez a törvényjavaslat tető alá kerüljön. Egyébként azonban semmi sem áll utjában annak, hogy Kossuth érdemei egyidejűleg törvénybe iktatassanak. (Helyeslés.)

A bizottsági tárgyalások során bőven lesz alkalmam ennek a hiánynak a pótlására. Rassay azt mondotta, hogy én a Paleologue-féle jegyzéket visszatartom a parlamenti bizottság tárgyalása előtt, holott a francia kormány a diszkréciót már megszegte volna. Bocsanatot kérek, de nem tudok róla, hogy a jelenlegi francia kormány bármilyen tagja, vagy pedig a jelenlegi francia kormány nevében bárki is nyilatkozott volna erről a kérdésről. Én csak annyit tudok, hogy Paleologue ur egy nyilatkozatot tett közzé. Ennek következménye volt az, hogy a magyar kormány közzétette a már közismert Fouchet-jegyzéket, amelyről Paleologue urnak eszébe juthatott, hogy ilyen tárgyalások folytak. Egyébként már említettem, a Fouchet-féle jegyzék nem volt ismeretlen, több ízben szerepelt már a nyilvánosság előtt. Azt hiszem, nem volna helyes, ha részletesen tárgyalnánk ezt a kérdést, bármennyire kívánatos is volna az bizonyos szempontokból. Mindezek alapján kérem Propper indítványának elutasítását és az elnök napirend elfogadását. (Helyeslés a jobboldalon.)

Patacsi Dénes szólalt fel azután és a sajtószabadságról beszélt és azal végzi szavait, hogy nem a címzetes dolgozók nevében, akik nevében Propper beszélt, hanem a valóban dolgozók nevében kéri a javaslat elfogadását.

A képviselőház ezután az elnök napirendi indítványát fogadja el. A többséggel együtt szavazott Apponyi Albert gróf is.

Jogtudományi előadások az ügyvédszövetségben

Dr. Kőlcsey Sándor ügyvédszövetségi elnök rendezésében még ebben az évben jogtudományos előadások lesznek az Ügyvédi Kamarában, melyen a jogászközönséget szívesen látják. Két előkelő vendége lesz az ügyvédszövetségnek: dr. Nyulászki János kincstári főtanácsos, a szövetség egyik elnöke, aki az új illetéktörvényről tart előadást. — Másik illusztris előadó Gajzágó László dr. meghatalmazott miniszter, aki a romániai bírókpercek s az ezzel kapcsolatos jogi kérdéseket fogja ismertetni.

Debrecenből dr. Kőlcsey Sándor tart előadást, aktuális jogi problémákról s a debreceni jogászvilág több kitűnősége a hazai és külföldi jogalkotás köréből tart előadást. A háború előtt ezek az előadások igen látogatottak voltak és bizonyára most is nagy népszerűségnek fognak majd örvendeni.

Hollandi jácint és tulipán

hagymák beérkeztek és úgy hajtásra, mint szabadföldi használatra a legpompásabb színváltozatokban kaphatók.

Kontsek Géza k. r. t.

Női harisnya minden minőségben
Tartós selyem harisnya
4-50 P-től
Márton Gyula és fiánál,

Finн tanulmányi csoport látogatása Debrecenben

A város, a Mezőgazdasági és a Kereskedelmi és Iparkamara látja vendégül a finneket

A kereskedelmi és iparkamarák és különösen a budapesti kereskedelmi és iparkamara a megszünt kereskedelmi muzeum munkájának pótlásul kiépítették a külkereskedelmi levelezők hálózatát, hogy a háború által szétépett gazdasági kapcsolatok ujjáteremtését lehetővé tegyék. A budapesti kereskedelmi és iparkamara Finnországra László Berthold személyében igen agilis levelezőt nevezett ki, akinek a buzgalma eredményeképpen a finnek igen élénk érdeklődést tanúsítanak a magyar exporttörekvések iránt. Ez az érdeklődés elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a finnek, kik politikai önállóságuk mellett csak nemrég nyerték vissza gazdasági önállóságukat, meg akarnak bennünket ismerni. Ezt a célt szolgálja az a 16 napig tartó tanulmányút, melynek során a finnek Csonka-Magyarország fővárosát, valamint nagyobb vidéki városait egy megállapított program szerint meg látogatják.

A tanulmányi csoportban a finnek legelőkelőbb emberei vesznek részt, akik otthon kivétel nélkül magasabb társadalmi pozíciót töltenek be.

A tanulmányúton résztvevők név sora a következő:

Anti Tulenheimo a helsingforsi egyetem rektora, volt miniszterelnök, Dr. E. Hallio, a helsingforsi nemzetközi vásár főtitkára, Väino Fahlén nagykereskedő, kereskedelmi kamarai elnök, Oskar Hutunen kereskedő, Dr. L. Korpiainen a finn nagykereskedők szövetségének főtitkára, S. Mattson közgazda, Hannes Nylander közgazda és állat tenyésztési szakértő, Walter Rydman nagykereskedő, E. Sihvola közgazda, J. S. Talvitie alezredes Reino Syrjänen bíró, Dr. Senterilä főszerkesztő, Kaarlo Koskimies főszerkesztő, Hugo Backman szerszámgépkész, B. Schwank mezőgazdasági gépkész, S. A. Nyland nagykereskedő, Viljo Heino nagykereskedő, K. E. Hartikainen kereskedő, Taavi Arola mérnök, Dr. Omi August Karhunen ügyvéd, Nest. L. Eskola vállalati igazgató, A. J. Puustinen behozatali társaság igazgatója, K. Toiro Pajari behozatali társaság igazgatója, K. W. Gottberg kereskedelmi ügynök, Otto Oskar Nikander vállalati igazgató, J. A. Karhü, mérnök, H. J. Arvio nagykereskedő, Oskar Duruhman gyógyszerész.

Ernst v. Freymann mérnök, nagykereskedő, H. Kestilla ruhanagykereskedő, Palovarvi nagykereskedő, R. Timonen nagykereskedő, Vilho Karjalainen nagykereskedő, Juho Sohha nagykereskedő, Mikael Höckert bankigazgató, Dr. Tor v. Wright papírgyárigazgató.

A finnek szombaton, 22-én érkeznek a déli gyorssal Debrecenbe és

vasárnap a déli gyorssal utaznak el. Szombat délután, amennyire ezt a rendelkezésre álló idő engedi, — gazdasági szempontból nézik meg Debrecen, míg vasárnap délelőtt a kultúra Debrecenjét fogják meg szemlélni.

A finnek fogadtatásában a város, a mezőgazdasági és a kereskedelmi és iparkamarák vesznek részt és ők készítik elő a programot. A részletes programot lapunk pénteki számában fogjuk hozni. Ertesülésünk szerint az érdeklődésüket mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a vendégek úgy gazdasági, mint kulturális szempontból a legjobb eredménnyel zárhassák le debreceni látogatásukat.

Mit tartalmaz a valorizációs javaslat

Takarékbetéteket, államadósági kötvényeket nem lehet valorizálni -- 1922 előtti kötött biztosítások átértékelés alá esnek

Budapestről jelentik: Az igazságügyi miniszter a képviselőház keddi ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a pénzügyminiszter nevében is: egyes magánjogi pénztartozások átértékeléséről, mely a valorizáció kérdésének rendezését is magában foglalja.

Az első szakasz szerint az átértékelés lényege az, hogy a pénztartozás összegét a korona értékének esőkéntes folytatán az eredeti összegnél magasabbra lehet felemleni.

A javaslat nem minden pénztartozásnál engedi meg az összeg felemelését (felértékelését), hanem részben a pénztartozások természete, részben az adós személye szerint.

A pénztartozások természete szerint ki van zárva az átértékelésből a pénzkölcsöntartozás, a takarékbetét, a folyószámlaegyenleg, a szövetkezet tagjait a részvetkezet nyereségéből megillető részesedések stb.

Az adós személyére figyelemmel ki vannak zárva az átértékelésből az államnak, a törvényhatóságoknak és a községeknek, a postának és a postatakarékpénztárnak magánjogi köztartozásai, ezek között az államadósági kötvények, (a háború előtti kölcsönök és hadikölcsönkötvények, az egyes külföldi pénznemekről szóló kötvények stb.), továbbá a gyámpánztárban kezelt összegek is.

Az állam és a törvényhatóság kártérítést is csak a kár okozásakor a koronaösszegben fizet és nincs helye annak, hogy a kártérítés összege a dolgok értékváltozásához képest, ennél magasabb összegben ítéltsék meg.

Az állami és törvényhatósági üzemekkel szemben átértékelésnek általában helye van, csupán az övadékok, biztosítékok, bányapénzek és hasonló természetű pénzüsszegek vannak az átértékelésből kizárva.

A biztosítási végrehajtás elrendelésének az állammal szemben, az állam vállalatai és üzemek ellen nincs helye. Ha az átértékelést megállapodás nem rendezi, az átértékelést összeget, minden körülménynek a méltányosság szerinti figyelembevételével a bíróság határozza meg.

A javaslat ezután a pénztartozások egyes csoportjaival külön foglalkozik. Így mindenekelőtt a családi és örököségi jogon alapuló pénztartozások tekintetében hangsúlyozza a javaslat a méltányosság teljes mértékben való érvényesülését.

A baleseti járadékok tekintetében a javaslat az átértékelés mértékének meghatározását a vasúttal és egyes közérdekű üzemekkel szemben külön rendeltetése utalja.

Ha a kötelezett a járadékot akár egyezség, akár bírói ítélet alapján az 1919. év január hó első napja előtt egyszeri felszólítással megváltotta, a jogosult újból kérheti járadékának megállapítását, ha a kapott összeg átértékelve elegendő, ha a jogosult szorult anyagi helyzetben van és az egyezséget a megkötéskor is fennforgó szorult helyzete, vagy a jogban való tájékozatlansága folytán kötötte meg.

A biztosítási szerződések közül átértékelés alá esnek az 1922. január hó első napja előtt kötött élet, járadék vagy másnemű személyi biztosítási szerződésen alapuló pénztartozások és pedig oly módon, hogy a szerződésből eredő kötelezettségek megszűnnek mind a vállalat, mind a biztosított részére. A vállalat az átértékelés alá eső biztosítási szerződésekre vonatkozó díjtartalékot, valamint a már esedékessé vált biztosítási összegeket a biztosító vállalatok állami felügyelő hatóságára ruházza át, amely hatóság az átruházott összegekből két felosztási alapot létesít és pedig

egyét az 1920. évi január hó első napja előtt kötött, egyet pedig az 1920. és 1921-ben kötött szerződésekre.

A felosztási alapokat a felügyelő hatóság gyümölcsözően kezeli és az alap gyarapítására minden biztosító magánvállalat, akár foglalkozik az életbiztosítási ággal, akár nem köteles minden bevételének fél százalékát befizetni, az életbiztosítási ággal foglalkozó magánvállalatok pedig ezen felül még évi tiszta nyereségük 20 százalékát is.

A követelések biztosítására szolgáló jelzálogjoggal a javaslat egyetlen szakaszban foglalkozik s kimondja, hogy az átértékelés a jelzálogra nem terjed ki, de az átértékelésből eredő különbözet erejéig új rangsorban helye van a jelzálog bejegyzésének.

A javaslatnak az eljárási rendelkezéseket tartalmazó fejezete kimondja, hogy az átértékelésre irányuló kérelmet az eljárás bármely szakában elő lehet terjeszteni, a bíróság az adósnak a kérelmére részletfizetést engedhet.

Egy fémmunkás feltalálta a műaranyat

Kassáról jelentik: A „St. Veyhód” írja, hogy Dankovic József trencsényi fémmunkás feltalálta az arany gyártásának titkát. Vasból és cinkből készíti az új aranyat, amely ellenáll minden vegyszernek: nehezebb mint a vas, szívósabb a réznél és keményebb az acélnál. — Egy német társaság már érdeklődik is a találmány iránt.

Az erdélyi reformátusok zsinatot tartanak

Nagyváradról jelentik: Az erdélyi református egyházban most folynak az előkészítő munkálatok a zsinat megalakítására. Ugyanis a királyhágómelléki és az erdélyi református egyházkerület együttesen fogják a zsinatot megalakítani. — Ebben a zsinatban a királyhágómelléki egyházkerület 16 taggal lesz képviselve Sulyok István püspökön és Domahidy Elemér egyházkerületi főgondnokon kívül. A munkálatok az egyházkerület vezetőségénél már javában folynak s még karácsony előtt megalakítja a két egyházkerület a zsinatot, amelynek egyik legfőbb feladata lesz az egyházi törvények revidálása. A konvent ülését dr. Makkay Sándor püspök fogja összehívni.

UJABB FÖLDRENGÉS BÉCS MELLETT

Bécs, okt. 18. Ma éjjel Schwadorfban újabb könnyebb földrengéseket éreztek, még pedig éjtél után 2.10 órakor és hajnali 4 órakor. — Azok a lakók, akik éjszakára még házaikban maradtak, az uccára menekültek és az éjszaka hátralevő részét is a szabadban töltötték.

FILC KALAPOK legnagyobb választékban

PIAC UCCA

9.

Kalapüzem

PIAC UCCA

9.

Vecsey Ferenc novemberben hazajön

A hegedű világhírű magyar mestere, akinek két év előtti hangversenykörútja a magyarországi árvíz károsultak ezreinek adta vissza hajlékát, kenyérét, a szebb jövőbe vetett bizodalmit, reményét, ismét hallatni fogja nagyszerű művészetét a magyar közönség előtt. Várás hegedűje most nem csupán a hangversenytérmet, kiváltságos ezreinek fog szólni, visszhangja ott fog rezegni sok-sok millió magyar szívében, akik ma az ólomszürke élet nehéz verejtékcsöppjeivel halántékukon, a csüggedtség, fáradtság és keserű mosollyal az ajkukon várják a nap sugarát, az öröm szükösen mért morzsáit.

Vecsey az elmúlt két esztendő alatt nem járt itthon, messze földön aratta a dicsőséget: egész Japánig és Kelet-kulturájáig központjának közönsége hódolt páratlan művészetének.

Nem szerződéses kötelezettség, hanem a magyar szívnek, a magyar léleknek egy ellenérthetetlen erejű belső sugallata szövi haza a mestert, ugyanennek a nemes és emberi érzésnek a hívó rádiója, amely dícső elődjét Liszt Ferencet a sikerek sugárkévéjének mindenkor gyupontjából időnként visszavezérelte a hazai pódiumra, hogy az árvák nyomorán enyhítsen, a betegek színlődésén segítsen.

Az idei zenei és társadalmi élet fényes eseménye lesz az első budapesti díszhangverseny, amelyet a művész a budapesti királyi Operaházban ad.

Budapest után Szeged, Miskolc, Debrecen, majd Szombathely és Pécs lesznek a hangversenykörút állomásai. Felkeresi a mester az elszakított részek magyarságát is és Pozsonyban, Kassán, Aradon, és szándékozik egy-egy hangversenyt adni.

A világhírű magyar hegedűs József főherceghez intézett levelében novemberi körútjának teljes jövedelmét jótékonycélokra ajánlja fel. A jótékony egyesületek vezetőségei hálójával Vecsey bizottság hála-jeleül iparkodik a mester körútját minden külsőségeiben is méltóvá tenni, e valóban nemes és önzetlen emberbaráti cselekedetek erkölcsi nagyságához és az egész utatartamára szalonkoszt bocsát a művész rendelkezésére, akit felesége is el fog kísérni.

Kalkányi, egér-, mezelegéretű „RATINOL” biztos hatása intőszor. Más állatra, emberre ártalmatlan. Sváb, osztrák, orosz stb. itószerek. Naplárban utánnézetellel szállítja: Gálánál laboratórium Budapesten, VII. Művelődési utca 26.

MEINL KÁVÉ

I. számú keverék. Reggei kávé, igen kiadós, sűrű, jó háztartási kávé.

1/3 kg. P 260

Francia uszítás Magyarország ellen

Páris, okt. 18. Gaurain a „Journal de Débats”-ban „Magyar intrikák és háborús felelősség” címen hosszú cikket közöl, amelyben elmondja, hogy az állítólagos Paléologue jegyzék nagy izgalmat keltett Magyarországon. Szerinte más hasonló dokumentumok is felmerültek Budapesten, amelyek a valószínűség és hazugságnak keverékei. Ez jó alkalomnak látszik arra, hogy Budapesten a Fouchet jegyzék közé tegyék. Bethlen István gróf ezzel Franciaország és a kisanant között ellentétet akart szítani. — A lap szerint azonban a magyarok által esetleg nyújtandó

segítés a szovjet diadalát biztosította volna Lengyelországban, sőt talán Csehországban is. A magyarok ugyanis megelégedtek volna azzal, hogy elfoglalják a Felvidéket, amelyet aztán nem engedtek volna ki a kezükből. Ennek következtében Csehországgal konfliktus állott volna elő, ami katasztrófális következményekkel járhatott volna Európára s Franciaországra is. Végső következtetésképp a cikk-író megállapítja, hogy sem Bethlennek, sem Rothermerének nem fog sikerülni Magyarországot a felelősség vádjától tisztítani. (MTI)

A főispán, polgármester és az alispán Budapesten résztvesznek a közigazgatási reformról szóló tanácskozásokon

A készülő reform megszünteti a tanácsot és egész új rendszert vezet be a közigazgatásban

Mint már jelentettük, Magoss György polgármester Budapesten tartózkodik, ahol fontos városi ügyeket intéz el. Kedden az OFB-nél járt a debreceni földigénylők és a debreceni házlyrendezés ügyében. Erre a tárgyalásra felutazott dr. Miszty Károly tisztifőügyész is.

Magoss polgármester egyébként hivatalos azokra a tárgyalásokra, melyek a közigazgatási reform ügyében folynak a belügyminisztériumban. A nagyszabású reform tervezetét már napokkal ezelőtt leküldték tanulmányozás végett a törvényhatóságok első tisztviselőjének. Magoss polgármester is megkapta azt és áttanulmányozás után magával vitte Budapestre.

A belügyminisztériumban folyó tárgyalásokra dr. Hadházy Zsigmond főispán és Pákozdy alispán is felutaznak Budapestre.

A közigazgatási reform ugyan-

azokon az alapelveken épül fel, a melyek a múlt évben már nyilvánosságra kerültek a készülő törvényjavaslattól. A reform legfontosabb rendelkezése az, mely szinte megszünteti a városi tanácsot a mai szervezetében és az ugynevezett miniszteriális felelősség elvét iktatja be a városi közigazgatásba. A tanácsnokok a polgármesterek referálnak és a tanács szervezetét a minisztériumok mintájára alakítják át és így megszünik a tanács egyetemleges felelőssége. A reform igen leegyszerűsíti az adminisztrációt, — az írásbeliséget csak a fontosabb ügyekre írja elő, a kisebb ügyeknél az írásbeliséget teljesen mellőzi.

A reformról a belügyminiszter meghallgatja a törvényhatóságok vezetőinek véleményét és aztán betérjeszti a képviselőházban, úgy hogy a javaslatból valószínűleg még ez évben törvény lesz.

Csernoch hercegprimás utolsó üzenetét tolmácsolta Klebelsberg kultuszminiszter

„Nem igaz, hogy a nemzetiségeket elnyomták egy olyan hazában, hol egy egyszerű tót fiúból hercegprimást csináltak”

Budapest, október 18. Az országos katolikus nagygyűlés programjába külön iktatták be azt a gyásznapot, amelyet kedden délelőtt Csernoch hercegprimás és Prohászka püspök emlékének szenteltek. Klebelsberg Kunó kultuszminiszter mondott emlékbeszédet Csernoch János elhalt hibornok hercegprimásról. Párhuzamot vont közte és dícső elődei között és kimutatta, hogy amíg Simor és Vaszari primások a nemzeti alkotómunka kezdetén töltötték be hivatásukat, — a háború, a forradalom és a kommunizmus történeti idejében Csernochhal ajándékozta meg a gondviselés áldó keze hazánkat. A haza nagy szerencsétlensége, az emberek elhagyatottsága, a megtépett nép, a csonka terület, az elszakítottak segélykiáltása és az itthon maradtak

jajszava csak erősítette benne a tudatát, hogy ő a történeti Magyarország hercegprimása és nemcsak egy elmult kor dícsőségének hordozója, hanem a jövő reményeknek is reprezentánsa. A szíve mélyén érezte, hogy Trianon vétek az Isten igazsága ellen és nem egyszer könnyezett hazája sorsa felett. Egy ízben úgy nyilatkozott szülő előtt, hogy mivel érzi, hogy hazánkon természetes eszközökkel segíteni nem lehet, jobb lesz, ha ő szép esendően elmegy és odaborul az Ur trónusa elé, hogy könyörögjön ezért a szerencsétlen országot és segítsen rajta az ő hatalmas kezével. Juliusban, halálos ágyán, magához kérette a szónokot, akinek elhaló hangon a szavakat intélte:

— Ha meghaltam, a temetésen kiáltsd oda a világ népeinek, hogy a

történeti Magyarország hercegprimása azt üzeni a koporsóból: Nem igaz, hogy a nemzetiségeket elnyomták egy olyan hazában, ahol egy egyszerű tót fiúból hercegprimást csináltak!

A haza volt az utolsó szó, amelyet elnémult ajkáról hallottam. A temetésen nem voltak beszédek, azért a mai napon adom át az üzenetét a koporsóból a magyar katolikusoknak és — mint ő kívánta — Európa népeinek.

Klebelsberg kultuszminiszter beszéde után dr. Schütz Antal egyetemi tanár mondott emlékbeszédet Prohászka püspökről, majd az énekszám után a gyásznaposság véget ért.

A NAGYGYŰLÉS BEFEJEZÉSE.

Budapest, október 18. A Magyar Kurír jelenti: A XIX. országos katolikus nagygyűlés tanácskozásai kedden délután, a harmadik nyilvános ülésével befejeződtek.

Az elnök Zichy János gróf felolvasta a választáviratokat. A pápa távirata a következő:

Az apostoli nuncius Excellenciájának, Budapest. A szentatya örömmel fogadta a katolikus nagygyűlés alkalmából a püspökök, a papság és a hívek nevében kifejezett hódolatot és apostoli áldását küldi. Gasparri bíboros.

A kormányzó választávirata a következő:

Magyarország kormányzója gróf Zichy Jánosnak, a katolikus nagygyűlés elnökének! Melegem köszönöm a katolikus nagygyűlés híveinek Nagyméltóságod által tolmácsolott hazafias gondolatát s szívvel kívánom, hogy a nagygyűlés munkája ezáltal is minél erőteljesebben mozdítsa elő hazai egyházunk jövőjére irányuló nemes törekvésük megvalósulását. — Horthy.

A nagygyűlés közönsége mindkét távirat felolvasását tapssal és éljenzettel fogadta.

Az utolsó nyilvános nagygyűlés előadásait Breuer István b. államtitkár prelátnak kanonok beszéde vezette be a katolikus misszió ügyéről.

Schandl Károly, földművelésügyi államtitkár „Az egyház a gazdasági életben” címmel tartott előadást.

Ezután gr. Apponyi Albert tartotta meg előadását a katolicizmus általános helyzetéről.

Szmrecsányi Lajos egri érsek mondott záróbeszédet. Mint a bibliai Makabeusok főbb vezéré, Matthias, aki az irás szavai szerint minden nemzettel szemben védte atyai törvényeit és felkiáltott: Akő gondolja a törvényeket, jöjjön én utánam, úgy emelkedik ki közöttünk, vigasztalást adva irányítva, lelkesítve, Apponyi Albert gróf. Menjünk tehát utána. (Taps.)

Beszédének végzetével Szmrecsányi érsek a katolikus nagygyűlés főpásztori áldását adta.

CSALÁDI ESEMÉNY NAPREND SZERŰNKBEN

A Föld testvércinek száma nyolcra emelkedett

Berlin, október 18. A főkvarósi (Délafrika) csillagvizsgáló intézetből érkezett jelentés szerint felfedezték a Naprendszer kilencedik bolygóját, amely a Neptunon kívül kering.

A jelentés hitelességét, illetve a felfedezés tényét még nem lehetett ellenőrizni. Egyébként a hír nem érkezett váratlanul, mert a csillagászok már régóta sejtik a 9. bolygó létezését és már 10 év óta keressik az égboltozaton.

Debrecenben az Andrassy-ut 101. szám alatt lévő volt Nagy Arpád-féle ház kutjában olajnyomokat fedeztek fel

**A kut vize gyomorhaj ellen kitévő orvosságnak bizonyult
Lehet, hogy itt furatja meg a város a debreceni csodaforrást**

Egyik legutóbbi számunkban megírtuk, hogy dr Magoss György polgármester tárgyalt a pénzügyminiszterrel arról, hogy egy furógaranturát, amint az valahol az országban felszabadul, Debrecenbe küld, hogy itt is megkezdjék a forrás kutatást.

Általában a mélyfúrások mindenütt elsősorban odairányulnak, hogy olajat találjanak, mert ha ez sikerülne, beláthatatlan értékek kerülhetnének felszínre.

Azt már megállapították a szakértők, hogy Debrecenben ilyen mélyfúrás valahol a Nagyerdő környékén kell eszközölni, aminek okát a geológiai alakulatok jelenlétében találhatjuk.

Nagyon természetes, hogy a legkisebb nyomot sem szabad ezekben a kutatásokban figyelmen kívül hagynunk s mindent lelkiismeretesen ki kell vizsgálni, hogy Debrecen városát s magát az országot is esetleg óriási kincshez juttassuk.

Ezen ezeket a szempontokat ha tekintetbe vesszük, nem kis jelentőségűek azok a megfigyelések, amelyeket a debreceni Nagyerdő közelében, — tehát azon a szakaszon, mely forráskutatás céljára nagyon is figyelembe jöhet — az egyik házban tettek.

Nem kisebb dologról van ugyan szó, mint hogy az Andrassy ut 101. számú házban lévő mélyfúrású kut vize olajnyomokat sejtett. Természetesen első dolgunk volt, hogy kimenjünk a helyszínre érdeklődni a dolog mibenléte felől.

A ház könnyen megközelíthető helyen fekszik a Böszörményi köves országúttól alig pár lépésnyire, ott, ahol a Szalvátor barakkok álltak a sinek oldalán. A tulsó felén, közvetlenül a sinek mellett áll a barátságos külsejű családi ház, mely szépen rendezett gyümölcsös és veteményes kert közepén fekszik. A telek, melyen áll, 1248 négyszögletes.

Barátságos arcú, őszes bajszú, gazdakínézésű ember nyit kaput. Kertelés nélkül megmondjuk, miért jöttünk.

— Ne tessék kiirni az ujságba. Ugyis annyit zaklatnak bennünket a kut miatt. Már hogy a vizért.

— Szóval tényleg van valami különös tapasztalatuk a kut vize körül? — kapunk a szón.

Az öreg szűkszavú, nehéz-belöle kihuzni valamit. Kimérten, tempósan felel:

— Hát csak annyi van, hogy „a lá nem issza a vizét”.

— Aztán mért nem issza?

— Mert ha felhuzzuk a kutból és áll egy kicsinyiség, akkor a teteje olyan, mintha petrólos lenne. Tán a szagát éri. Finnyás a ló orra.

A csinos kis házból segítség érkezik. Barátságos köszöntéssel jön ki a háziasszony. Hogy megtudja, mi járásban vagyunk beljebb tessék. Ő már aztán — asszony lévén — többet elárul.

Hat esztendeje vették meg ezt a házat, melyet Nagy Arpád, a volt nagytrafikos építtetett, közvetlenül a háború előtt. Az ura gyomorhajos volt. Sokáig feküdt a pesti kliniká-

kon. Nem tudták rajta segíteni. Al-
lítilóg gyomorfekély ellen is kezel-
ték odafent.

— Mióta itt lakunk és az uram
ezt a vizet issza, nincs semmi baja
a gyomrának. Egészséges tőle, mint
makk. Most már a száraz kolbászt
is megeszi.

Barátságosan unszol, hogy néz-
zük meg a házat. Szinte meglepő,
hogy milyen modern berendezésű.
Szép nagy, egészséges szobák. Für-
dőszoba stb. van benne, kint meg is-
tálló s minden, ami csak megkíván-
ható

— Háromszázhusz millió az ára,
— mondja aztán nagy meglepetés-
sünkre.

— Hát aztán miért akarják eladni,
ha ilyen értékes kut van a telkü-
kön, hiszen nem lehet tudni, hogy
rövid időn belül mennyi kincsel
váltanak vissza.

— Öregszünk már kérem, nagy
strapa már nekünk innen bejárni a
városba. De ha eladjuk is, szeret-
nénk kikötni, hogy ha a város itt
furatja meg azt a mélykutat, ami-
ről az újságok irtak, akkor a ha-
szonból még nekünk is kell, hogy
valamit térítsenek.

Ugy látszik, már nagyon is tuda-
tában vannak, hogy milyen értékes
a gyógyvizes kut, amely ki tudja,
mit rejt magában.

A legfeltűnőbb az a jelenség,
— mint aztán lassanként elmond-
ták — a víz felszínén, főként reg-
gelenként szívárványszint játszó
réteg képződik, de ez nem állandó,
hanem időnként észlelhető.

A kut vize meglehetősen mély és
épen ezért lehetséges, hogy a föld
belsejében rejlő erők lökik fel az
olajos tartalmat, ami egyelőre bosz-
szuságot okoz a lónak s gazdának
egyaránt. Megnéztük a kutat is,
vagy tíz méteres szívó-nyomó szí-
vattyu. Már-már azt hittük, hogy
petroleummal kenik a kutat s attól
van az olajos felülete.

— Nem kentük ezt uram, mióta
megvettük a házat — válaszolja az
öreg aggályoskodásunkra — nem is
kell ezt kenni.

A háziasszony kis saját főzésű
szilvóriummal kínál meg, majd ké-
résünkre friss vizet huzat a kutból.
Tényleg van annak valami furcsa
és nem épen szagtalan mellékíze,
emeltt üdítő is.

A város vezetősége bizonyára
megtalálja a módját annak, hogy a
vizet magát is, esetleg az olajnyo-
mokat kivizsgálta, a szakértők-
kel a talaj alakulását megállapít-
tassa, mert hátha a kincs itt van a
kezünkben, csak épen a fától nem
látjuk az erdőt.

Az országos ügyvédszövetség debreceni osztályának ülése

Dr. Kölcsey Sándor beszéde

Az ügyvédszövetség debreceni osz-
tálya tegnap az ügyvédi kamarában
gyűlést tartott, amelyen a vezetőség
beszámolt az ügyvédkongresszusered-
ményeiről.

Dr. Kölcsey Sándor szép és tartal-
mas beszédben foglalkozott az ügy-
védség mai helyzetével és rámuta-
tott az összetartás fontosságára. Az
ügyvédek mindig a más bajával tör-
ődnek s nem érnek rá a saját ügye-
ikkel foglalkozni. A magyar társad-
alom egyik lefontosabb közjogi pil-
léré a magyar ügyvédség, annyi ne-
mes tradíció őrzője, a jofolytonos-
ság eleven ereje él benne. A súlyos
viszonyok közt is megőrizte az ügy-
védség azt a magasabb etikai felfo-
gást, mely oly széppé teszi a lelki-
ismeretes ügyvéd hivatását. A bala-
toni vándorgyűlés megmutatta azt,
hogy mennyi értékes gondolatot,
ideát tud termelni az ügyvédség. —
Örömet fejezi ki, hogy a — sajnos —
csökély számú debreceni ügyvéd, kik
a kongresszus munkálataiban részt-
vettek, értékes működést fejtettek ki.
Dr. Magyar Simon és dr. Kuthi Sán-
dor előadói voltak a kongresszusnak
és a vezetőség nekik gratulált a deb-
receni ügyvédek alapos előterjeszté-
seihez. Kéri a kartársakat, hogy jöj-
jenek minél gyakrabban össze és
testvéri összetartással dolgozzanak a
közért.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd
után dr. Kuthi Sándor számolt be a
kongresszus eredményeiről, a kifogás-
talan rendezésről, az elfogadott ja-
vaslatokról. Dr. Ruzs Sánta István,

dr. Ruzs Géza, dr. Titz János, dr.
Freund Jenő hozzászólásai után a
gyűlés kimondta, hogy ügyvédi ösz-
szefülvételeket tart, melyek rendezé-
sét maga dr. Kölcsey Sándor vállalta
magára. A szövetségnek számos bel-
és külföldi jogi folyóirat jár, melyet
a tagok a kamara helviségében el-
olvashatnak.

Elhatározták jogtudományi előadá-
sok rendezését. A gyűlés köszönetet
szavazott dr. Kőrössi Kálmán kama-
rai elnöknek a kongresszus rendelke-
zésére bocsátott értékes elaborátumá-
ért és dr. Király Ferenc központi tit-
kárnak a kongresszus kifogástalan
megrendezéséért.

**Ha elromlik
a vízvezetéke**

nyomban telefonáljon

9-17

s a m n a k

Fülöp Miklós

órádos és vízvezetékészreelő
mesternék

Debrecen, Csapó-utca 3.

Lelekiismeretes munka.

Figyelmeztetjük

t. vevőközönségünket, hogy a köz-
kedvelt világhírű s legelsőrangú
anyagu és illatosításu

**Orient rózsza és
Kárpáti ibolya**

pipere szappanaink külső csoma-
golását és jellegzetes crepe-pa-
pirossal borított dobozát
utánozzák!

Adja is, míg a megindított el-
járás befejezését nyer, felhívjuk
b. figyelmét arra, hogy
csak azon szappanok a mi
készítményeink, amelyek-
nek ugy a külső síma bo-
ritópapirosán, mint a belső
crepe-papirossal borított
dobozain a következő jel-
írás van:

**csakis a KLEIN-féle
Rose d'Orient**

illetve

Violette

des Carpathes
piperezappan a valódi.

Egyben közöljük, hogy a meg-
nyilvánult óhajnak eleget teendő
forgalomba hoztuk ismét a hábo-
ru előtti időben rendkívül köz-
kedveltségnek örvendett

**Orient rózsza
arcápoló-crémel**

és

**Kárpáti ibolya
arcápoló-krémel**

száraz minőségben nappali és zsi-
ros minőségben éjszakai haszná-
latra.

E krémek kitűnő anyaguknál és
kellemes illatuknál fogva az arc-
bőr ápolására és szépítésére fe-
lülmulthatatlan szolgálatot tesz-
nek.

Kapható minden szaküzletben,

KLEIN és FIA

Finom piperezappan és illatszert-
gyár Rt.

kir. udv. szállító.

József főherceg öfensége udv.

szállítója

BUDAPEST.

VII. KER. DOB-UTCA 11-13.

**Olcsón adom --
mert loptam**

Különös üzleti trükk a nagyvásárbán

Tegnapi számunkban megírtuk,
hogy a debreceni nagyvásárbán el-
fogtak két miskolci asszonyt, akik
nyole pár cipőt elloptak. A nagyvá-
sárnak ezenkívül másik érdekes
esete is foglalkoztatta a rendőrsé-
get. A rendőrszemeket a vásár kö-
zönségéből többen figyelmeztették,
hogy titokzatos emberek lopott
zsebkendőket kínáltak megvételre.
A nyomozás a különös ügyben meg-
állapította, hogy a titokzatos zsebk-
endő árúrok csupán trükknek
használták fel a lopás említését,
hogy könnyebben csináljanak üzlet-
et. Az üzletkötésnek ez a formája
teljesen új s nem esik a büntető
törvény alá, miért is a rendőrség a
nyomozást beszüntette.

Mi van a trianoni határon túl?

A Tiszántali Mezőgazdasági Kamara Mátészalkán tartott lápgazdasági értekezletén dr. Rácz Lajos magyar kir. gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató fényképfelvétel sorozatát mutatta be, amelyeket a trianoni határ által elszakított, románuralom alá juttatott területen fényképezett.

A felvételek a gróf Károlyi Gyula tiborszállási uradalmból elszakított, azelőtt gőzekével művelt, magas terméshatárúakból adó, 1300 kat. hold területéről készültek és embermagasságnyi gyomoktól, dudvaktól felvert, műveletlenségben elvadult földeket ábrázolnak. Ugyanekkor az uradalom többi, ideát maradt, teljesen hasonló minőségű földjein most is mintagazdaságnak beillő, virágzó mezőgazdasági kultúra van.

E fényképek teljes meztelenségükben táriák elő a trianoni határon túli állapotokat s megdöbbentve kell kérdeznünk, hogy miért kellett hát igazságtalanul elvenni a magyar földet, amelyet nem is miveltek meg soha ott azóta azok regáiból hozott oláhok és tisztviselők, kiknek kiosztották.

Dolgos magyar kezek elől a munkát, magyar gyermekektől a kenyeret vette el a kegyetlen trianoni határ s telhetetlen szomszédunk parlagon, műveletlenül hevertet jó magyar földeket, nekünk legdrágább kincsünket. Maradhat ez így!

Távíratok

DR. MARTON GÉZA A ROMAI JOG TANÁRA AZ EGYETEMEN

Budapest, október 18. A kormányzó a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem megüresedett római jog tanszékére dr. Marton Gézát, az ugyanezen az egyetemen a kereskedelmi és váltójogi tanszék ny. rendes tanárát, egyetemi ny. r. tanárrá kinevezte.

A FELVIDEKI VÁLASZTÁSOKON ELŐRETÖRTEK A KOMMUNISTÁK.

Pozsony, okt. 18. A képviselőválasztások eredményéről a „Hiradó” megállapítja, hogy a Felvidéken a választás legmarkánsabb jelensége a kommunista előretörése. A 12 legnagyobb helységben, tehát Pozsonyban, Kasán, Nyitrán, Ungváron, Éperjesen, Nagyszombatban, Pöstyében, Rimaszombatban, Zolyomban, Késmárkon, Lőcsén és Turócszentmártonban a magyar pártok kerekén 33 ezer, a zsidópártok 11 ezer, a német pártok 3 ezer, míg a cseh és tóth polgári pártok 29 ezer szavazatot kaptak. A cseh és német szociáldemokratákra 14 ezer, a kommunistákra 23 ezer szavazat esett. — Prágában a nemzeti demokraták, Kramarček, akik régi vezetőhelyükből már 1923-ban leszerültek, most még többet vesztek. A nemzeti szocialisták és a cseh iparospárt egyaránt majdnem 97 ezer szavazatot kapott. A kommunisták elérték a nemzeti demokraták szavazatainak számát, a 71 ezret.

HAMISÍTOTT CSEH 500 KORONÁSOK

Prága, okt. 18. A cseh Nemzeti Bank közli, hogy igen jól sikerült hamis 500 koronások (szokolosok) vannak forgalomban. A hamisítványokon a kibocsátási dátum 1923 okt. 6. Erről megismerhetők.

Petljura ukrán hetman gyilkosa a párisi bíróság előtt

Páris, okt. 18. Párisban ma kezdődött meg Schwartzbart kommunistá póre, aki megölte Petljura ukrán hetmant, hogy zsidó hírsorsosait megbosszulja. — A védelem tanui között a legismertebb kommunistá és szociális vezérek szerepelnek és köztük Károlyi Mihály gróf is.

Schwartzbart a vád felolvasásánál helyeslőleg bólint és végül jelzi, hogy a gyilkosságot előre megfontoltan követte el. — Röviden elmondotta ezután a tett elkövetését

— Bizonyítékokat kapott, hogy Petljura zsidóellenes tevékenységet fejt ki, amely félmillió zsidó pogromjára vezetett. Elhatározta hogy ezért Petljurát megöli. Képes lapokból megszerezte fényképét és igyekezett közelébe férközni.

Az elnök ama közbevetésére, — hogy Petljurát zsidóbarátnak mondták, — azt mondta Schwartzbart, hogy: Igen Petljura szerette a zsidókat és a másvilágra küldte őket.

A kis lelenc leánya elment messze, nagyon messze...

Tizenöt évvel ezelőtt egy kis sovány, beteges, másfél éves leánykát vett magához Grosshaupt Lajosné született Tóth Sára a lelenczából és gondtal, szeretettel nevelte fel. El látta mindennel, mintha csak a saját édes gyermeke lett volna. Nagy Etelkának hívták a leánykát, aki a tipikus fővárosi nyomorúságtól, egy sok gyermekes, éhező családból került Köröstarcsára, jólelkű nevelőanyjához.

Pár héttel ezelőtt nagy szomorúság érte a szép, nagy leányt fejlődött, 17 éves Nagy Etelkát. Nevelőanyja meghalt. Két fiú maradt, kik közül az idősebbik már nő, a fiatalabb még nőtlen. A szép, tiszta kis ház, az örökség eladva lett. Etelka nem maradhatott a lakásban, tehát nagy bánatával elutazott Budapestre, szülőanyjához. Két nap múlva azonban váratlanul visszaérkezett Köröstarcsára. Nem tudott megvárni attól a helytől, ahol szeretettel nevelték és ahol eltöltötte gond nélkül gyermekéveit. Virágoskorral a kezében ki-

hallagott a temetőbe, buzgón imádkozott jölvője sírjánál. Másnap reggel pedig felöltözött legszebb ruhájába, felhuzta lakcipőjét és azt mondta a szomszédoknak, hogy elutazik messze, nagyon messze.

Déltűn aztán megtalálták a szép, fiatal Etelkát a padláson, ahol a gerendára felakasztotta magát. Az állat előzőleg gondosan felkötötte egy tiszta, fehér kendővel, szeméit színtelen beköltötte, mint látrahagyott leánykát, mint halálában is szép maradjon.

Tóth Sára, a nevelőanyja végrendeletében hagyott 1500 négyszögöl szőlőskertet az ő kis nevelt leányára, melyet az élettől oly fiatalon megvált leány búcsulerelésben a temetésre kért fordítani. Kérését a két fiú teljesítette is. Szép temetőt rendeztek neki; ott volt Köröstarcsa apraja-nagya és mindenki megsiratta a kis lelencet, aki úgy szerette a jó nevelőanyját, hogy elment utána a másvilágra.

A budapesti kommunista pör tárgyalása

A budapesti büntetőtörvényszék Szemák tanácsa tegnap folytatta a Szántó-féle kommunista ügy tárgyalását. — Folytatták Szántó kihallgatását.

— A harmadik internacionálé működési sugara — mondotta Szántó — kiterjed Kinától Peruig. Nem áll, hogy a kommunista párt mindig fegyveres összeesküvésre és forradalomra törekszik. A kommunista világt kongresszus már öt évvel ezelőtt belátta, hogy a kapitalista fejlődés során most ugynevezett relatív nyugalmi állapot következett be. Amíg ez a nyugalmi állapot tart, addig a kommunista párt nem foglalkozik mindig fegyveres tervekkel, hanem a munkásság kisebb érdekeivel, így például a bérkérdésekkel.

Szántó ezután a magyar bérvisszonyokról kezd beszélni, azonban az elnök kijelenti, hogy nem enged a tárgyalóteremből tömegszószéket csinálni. — Különbösen is, a mit itt beszél, már majdnem büntetendő cselekmény.

Szántó ezután azt hangoztatta, hogy az a munka, amit a kommunista Magyarországon csináltak, minden más országban megengedett dolog, kivéve a balkán államokban.

Az elnök felvilágosítja, hogy nincs igaza, mert Olaszországban, Svájcban és Norvégiában sücs megengedve a kommunista propaganda.

Többszöri rendutasítás közben tovább is hasonló módon védekezik Szántó, akit az elnök leültet, amikor a kommunista párt gazdasági és politikai munkásságát akarja kifejteni, amit Magyarországon végzett.

Szántó után Glauz Ignác Imrét hallgatják ki, aki visszavonja a rendőrség előtt tett beismerő vallomását, mindent tagad s azt mondja, hogy a rendőrség verés hatása alatt tett vallomást.

Szterényi Sándor a harmadik vádlott, ugyancsak arról beszél, hogy a rendőrségen a detektívek megkínózták.

Papp Gyula a következő vádlott, aki Moszkvából jött Budapestre. Moszkvában többször beszélt Kun Bélával.

Következik Vági István kihallgatása. Fegyverruhában áll a bíróság elé, mert most tölti ki jogerős egyévi börtönbüntetését, egy másik ügyből kifolyólag.

Nem érzi magát bűnösnek. Részletesen vázolja, miképpen kezdte ellenzéki mozgalmát a szocialista pártban, melyet rá akart szorítani, hogy történelmi hivatását teljesítse. Szítja a szocialistákat mire az elnök ráköpög és rendre utasítja, amiért egy magyarországi pártot szidalmaz a bíróság előtt.

Vági védkezik az ellen a vád ellen,

mintha a szocialista munkáspártot a kommunista mozgalom érdekében szervezte volna.

— Tudtuk, mondja, — hogy a trianoni gázságot erős, harcos munkásmozgalom nélkül nem lehet megváltoztatni. Erre gondoltunk és ezért kerestünk összeköttetést a nemzetközi munkássággal. A kommunisták elvtársaink.

A elnök: Ön a rendőrségen azt vallotta, hogy Szántóval megállapodott, hogy a szocialista munkáspárt tagjait öntudatos kommunistákka neveli és kiviszi az uccára. Azt is beismerte, hogy a kommunista pénztárból havi ötmillió fizetést kapott.

Vádlott: Én ezeket tényleg mondtam a rendőrségen, de csak azért, mert láttam, hogy másokat megvernek és ezt a szegényt el akartam kerülni.

Vági böbeszédűen, idegen szavakat használva mondja el, hogy az ügyészégen fenntartotta vallomását, mert morális presszióval állt szemben. Hosszú előadását az elnök szakítja félbe, aki a tárgyalás folytatását a szerdai napra halasztja.

Kegyeleti staféta verseny Debrecenben

A Magyar Athletikai Szövetség keleti magyarországi kerülete, 1927 évi október 30-án délelőtt fél 12 órakor rendezte meg Debrecen városon keresztül staféta futóversenyét a „világháboru névtelen hőseinek emlékére” a következő feltevéssel:

A verseny távja cca 320 méter és 10 csapatok részére fenntartott.

Indulás: a Petőfi térről.

Útvonal: Deák Ferenc ucca, Ferenc József út, Egyház tér, Péterfia ucca, s Simonyi út.

Cél: a 39-es hősök nagyerdei emlékoszlópa.

Váltóhelye: 1-ső váltóhely a volt Royal szálló előtt, — 2-ik váltóhely a Szent Ana ucca torkolata, — 3-ik váltóhely a városháza előtt, — 4-ik váltóhely a Nagytemplom előtt, — 5-ik váltóhely a Ref. főgimnázium előtt, — 6-ik váltóhely a Thaly Kálmán ucca torkolata, 7-ik váltóhely a Károlyi Ferenc József ut torkolata, — 8-ik váltóhely a Simonyi út kezdete, — 9-ik váltóhely a Simonyi út közepe.

A versenyen résztvevő csapatok a következő csoportokba oszthatnak be és e csoportok szerint bíráltatnak el:

A Masz. keleti kerületéhez tartozó sportegyesületek, — b) középiskolák — c) Levente egyesületek, — d) m. kir. honvédség és közrendészeti alakulatok csapatai, (csendőrség, rendőrség, vámpőrség, pénzügyőrség), — e) fenti csoportokba fel nem vett egyesületek, vagy alakulatok csapatai.

Ifjúsági versenyzők ifjúsági jellegűket a szeniorokat egy csapatban való indulásuk esetében sem vesztik el. — Nevezési zárlat: 1927. évi október hó 26., déltűn 6 órája. — Nevezésnek alkalmával elég csak a csapat nevével bejelenteni. A versenyzők neveit lehet a startnál is bejelenteni. Legkésőbb azonban 1 óráig. — Nevezési díj nincs.

Díjazás: Minden csoport győztes csapatának tagja ezüstözött, második, harmadik csapat minden tagja bronz érmet nyer. Második díj négy, harmadik díj hat induló esetében adatik ki. Ezenfelül az a) csoport győztese a 39-es bajtársi egyesület vándordíjának egy évig védője lesz.

Az öltözőhelyek s egyéb részletes tájékoztatások az érdekeltekkel később összehívandó értekezleten közöltetnek. Az egyes csoportok és csapatok egyöntetű megkülömböztető jelet használnak és startszámokkal láttatnak el.

Az utolsó futó a váltóboton kívül egy az egyesület színeivel ellátott koszorúval fut be, amelyet az emlékoszlópalapzatán helyez el. A koszorúról minden csapat maga gondoskodik. A versenyt minden körülmények között rossz időjárás esetén is megtartják.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Színházi műsor:

Szerda: C) bérlet, *Oroszország, Utoljára!*

Csütörtök délután 3 órákor: *Csalódások*. Olesó zóna-előadás.

Csütörtök este fél 8 órákor: A) 5. bérlet, *Cirkuszhercegnő*. Horváth Nusi vendégfellépte.

Péntek este B) 5. bérlet, *Cigánybáró*. K. Voith Ilonka és Halmos János vendégjátéka.

Szombat este: C) 5. bérlet, *Carmen*. K. Voith Ilonka—Halmos v. f. Vasárnap délután fél 4 órákor: *János vitéz*. Mérsékelt árak.

Vasárnap este: *A legkisebbik Horváth lány*. Bérletszűnet.

Hétfő: A) 6. bérlet, *Rip Van Winkle*. Timár Ila—Bihari Sándor.

Kedd: B) 6. bérlet, *Tolvaj*. Bernstein-dráma. Repriz.

Szerda délután 3 órákor: *Ijűségi előadás*.

Szerda este: *Rip Van Winkle*. C) 6. bérletben.

Kardoss Géza a cár halál-jelenetében inrándulást szenvedett

Helyette Remete Géza főrendező lép fel az Oroszország többi előadásain

Mint ismeretes, a Csokonai színházban az Oroszország tegnap esti előadásán az egyik fagyertyatartó kigyuladt és csupán Kardoss Géza színházigazgató lélekjelenlétének köszönhető, hogy nagyobb tüzveszély nem támadt. Szerencsés véletlen folytán az égő fáról lepattanó szikrát Kardoss Géza meglátta és játék közben a tüzet eloltotta. A néhány pillanatra tartó, műsoron kívüli, izgalmas jelenet után Kardoss Géza tovább játszott szerepét.

A tegnapi előadásnak másik kellemetlen eseménye is volt, amelyben szintén Kardoss Géza igazgató szerepelt. Ugyanis a cár megölésének jelenetében, amikor meghal és felbukik, Kardoss Géza olyan szerencsétlenül esett, hogy a lába-feje meggyűrődött és inrándulást szenvedett.

Felvonás után Kardossot öltözőjébe vitték, majd pedig lakására szállították, ahol Hüttl Tivadar dr. sebészprofesszor megvizsgálta és legalább 5 napi fekvést javasolt.

A sajnálatos baleset miatt Kardoss Géza nem tudja tovább játszani az „Oroszország” főszerepét s helyette Remete Géza főrendező lép fel a két utolsó előadásban.

A színházi iroda jelentése

Ma, szerdán C) bérletben utoljára: *OROSZORSZÁG*. Alfred Neumann világhírű szenzációs drámája 8 képből. A IV. kép után szűnet. *OROSZORSZÁG* pazar előadásában még csak ma gyönyörködhetünk!

Holnap, csütörtökön este fél 8 órákor A) bérletben: *CIRKUSZHERCEGNŐ*, Horváth Nusi vendégfellépte.

Hűségű előadás. Holnap, csütörtökön délután 3 órákor megismétli a próza együttes Kisfaludy Károly bübajos klasszikus vígjátékát, a *CSALÓDÁSOK*-at, melynek minden egyes jelenetét, mulattató helyszíneit tansorkánok szakították fel a múlt előadásán, mely alkalommal zsufolt ház lelkes közönsége horvát a szereplők és a kitűnő

összjáték kiváló teljesítményét. — Bárdy Teréz, az új naiva, Halasi Mariska, Turbók Rózi, Szathmáry Margit, a férfiak közül pedig Forgács Sándor, László Gyula, Rajz Ferenc, Mihályi Ernő szenzációs alakításokat mutatnak be. *CSALÓDÁSOK* holnap délutáni előadására felnőttek olesó áron válhatnak jegyet délután 4—6 óráig a színházi irodában.

Horváth Nusi, a debreceniek volt kedvence primadonnája holnap este lép fel a *Cirkuszhercegnő* női főszerepében. Erre a hirre tömegesen rohanták meg a színházi pénztárt, — már csak azért is, mert az előadást rendes helyárrakkal tartják meg. Jegyekről gondoskodni idejekorán ajánlatos.

K. Voith Ilonka pénteken a *Cigánybáró* Saffiját, szombaton pedig a *Carmen* címszerepét játssza.

Halmos János, a budapesti Városi Színház művésze pénteken a *Cigánybáró* címszerepét, szombaton pedig a *Carmen* Don Jose-ját éneke. Jegyelőjegyzés.

Előkészületben: *Rip van Winkle*. Bihari Sándor, Timár Ila felléptével *Tolvaj*, Bernstein világhírű izgalmas drámája.

Kisértelek — Ibsen dráma — legközelebb szerepel a Csokonai színház játékkendjén.

A mozgósínházak műsora:

URANIA: Csak felnőtteknek: Tolstoj Leo világhírű regénye: Kreutzer szonáta, orosz társadalmi dráma és Hlyenk vagyok (Mai férfiak), dráma. Főszereplők: Lowel Sherman és Huntley Gordon.

Vígyszínház: Reginald Denny Kalandja, Marion Nixonnal: Jaj, Doktor úr! és Nyugat bajnoka. Regény egy lövésnyel. Főszereplők: Hoot Gibson.

METEORBAN csütörtökön: Csak felnőtteknek! „Hazudnak a lángok”. Dráma 8 felvonásban. Henny Portenel és „Keszű mézesbetek”. Kitűnő vígjáték. Előadások: 6 és 8 órákor.

Hajduböszörményi színház

Hajduböszörményből jelentik: Az elmúlt hét színházi műsorát szinte egészen a Cirkuszhercegnő töltötte be. Amiből az új játékokkal a színészek három estén valóságos ünnepeltetést vívtak ki maguknak. Palmira Fedora hercegnő szerepében Puskás Ilonka, a társulat új primadonnája aratott nagy sikert. A nagyherceget Földessy Vilmos alakította nagy tudással. Mister X szerepét Kristóf Ferenc, Tóni szerepét pedig Halmay Ernő alakították. Kőműves Erzsi, aki nélkül a társulat el sem képzelhető, Miss Materl Gilton alakításával aratott hatalmas tapsviharokat.

Heti műsor: 19-én: Úraim, csak egymásután. 20-án: Hamburgi menyasszony. 21-én Sybil. Csütörtök délután gyermekelőadás: A Pelékei névadás

Női, férfi, gyermekharisnyák

kesztyűk, szabókellékek nagy választékban

Zengewald

rövidáru üzletében Káivn tér 3.

A kormányzó vasárnap részt vesz a szoboszlói hősi halottak emlékszobrának leleplezésén

Hajdusoboszló rendezett tanácsu város a világháboruban elesett hősi halottjai iránt érzett hálája és kegyelele jeléül egy emlékszobrot emelt. A szobornak, mely a város közönségének áldozatkészségéből készült, ünnepélyes leleplezését vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó jelenlétében vasárnap október 23. napján tartják meg.

Az ünnepély sorrendje a következő:

1. Vendégek fogadása Püspökkladány felől 6.27 és 8.29 órákor, Debrecen felől 7.24 órákor érkező vonatknál.

2. 9 órákor ünnepi istentisztelet a református, a róm. katolikus és az izraelita templomokban.

3. 12 órákor Öfömlétségát dr Erdős Kálmán polgármester vezetése alatt alakult küldöttség a vasutálomáson fogadja.

4. Megérkezés után Öfömlétségűga ünnepélyes kísérése a Rákóczi és Boeckay-utca vonalán a szoborhoz.

5. Megérkezésnél tisztelegés a Boeckay-zászlóval dr Czeglédy Mihály nyug. vármegyei főügyész vezetése alatt alakult küldöttség által és a vitézek jelentkezésé.

6. Pákozdy Sándor Hajduvármegye alispánja engedélyt kér az ünnepély megtartására.

7. Nemzeti „Hiszkegy”. Éneklik Hajdusoboszló város egyesített dalárdái.

8. Ünnepi beszédet tart dr Erdős Kálmán polgármester s egyben megkéri a leleplezésre vonatkozó engedélyt.

9. Öfömlétségűga a leleplezéshez az engedélyt megadja és a szobrot a város közönségének átadja.

10. A szobor átvétele.

11. A szobor megkoszorúzása. A szoborra csak azon hatóságok és képviselők helyezhetnek koszorút, akik ez iránti szándékukat október 20-ig a polgármesteri hivatalban bejelentik.

12. Himnusz. Énekli a dalárda és a közönség.

13. Kormányzó ur Öfömlétségűga előtt a lovasbandérium tagjai és a Leventék díszmenetben elvonulnak.

Délben 13.30 órákor díszbeled.

Lelkészválasztás Földesen

Kiss Sándor ujlétai lelkeszt hívták meg

A népes földesi gyülekezet a Karácsony Imre lelkeszt nyugdíjazása folytán megüresedett lelkeszt állást f. hó 18-án töltötte be. Választási elnökök voltak: Demjén Ferenc és Papp Sándor tanácsbírák, akik a gyülekezetben megjelenő, a törvény intézkedései szerint kérést intéztek a nagyszámban megjelent választókhoz, hogy kívánják-e a presbitérium nagy többsége által meghívandóul megnevezett Kiss Sándor ujlétai lelkeszt megválasztását. A jelenlevők nagy többsége a meghívás mellett nyilatkozott s mivel a jelenlevők közül nem jelentkezett 10 választó, aki a meghívást ellenezte volna, az elnökség a meghívást sikerültnek jelentette ki, ami a gyülekezet körében nagy lelkesedést keltett. Így Kiss Sándor egyhangú választás folytán foglalja el atyjának, Kiss Ferenc egyetemi tanárnak egykori katedráját, ahol őt különben ottani segédlelkészkedése révén mindenki előnyösen ismerte. Állását 1928 január 1-én foglalja el.

Ujlétáról jelenti tudósítónk: Ujléta község szeretett lelképásztorát ki Földesen segédlelkészkedett és Ujléta lelkesztvé választott, most a megüresedett földesi parochia egyhangú lelkesedéssel lelkesztvé választotta meg.

Ujléta elhanyagolt parochiájának gyönyörű átrendezése, a kis templomkert csodaszéppé varázsolt parkozása Kiss Sándor érdeme, ki azt saját maga költségén a maga ambíciójából készítette el.

Kiss Sándor érdeme, hogy a háboruban elrekvirált harang helyett új harang hívja Istent dicsérni a község lakosait és csak pár hete annak, hogy Kiss Sándor kezdeményezésére a község híveinek áldozatkészségéből új orgona kíséri a hívek énekét.

Most, hogy Földes község mint vezetőpapot visszahívta Kiss Sándort, Ujléta község annál szomorubb szívvel vesz tőle búcsút, mert lelkes, nemesen gondolkodó s valóban aranyshájú papja volt a községnek s ha Földesen is csak annyit segít egyháza fellendítésében, mint Ujlétán, ugy Földes nagyon sokat nyert, hogy egyhangú lelkesedéssel meghívta lelkesztvé.

18 éven aluliaknak nem szabad szeszesítalt kiszolgálni

A képviselőház tegnapi ülésén Vass József népjóléti miniszter az ifjú egyének számára szeszes italok kiszolgáltatásának korlátozásáról és a közönség szórakoztatására szolgáló nyilvános helyiségeknek és helyeknek ifjú emberek által való látogatásáról szóló törvényjavaslatot terjesztette be, amely szerint a 18. életévüket még be nem töltött ifjú egyének nyilvános helyiségekben, kávéházakban, tánchelyiségekben szeszes italokat nem fogyaszthatnak, még abban az esetben sem, ha felnőtt kíséretben vannak. Ha kétséges, hogy az ifjú egyén betöltötte-e a 18. éves életkorát, csak akkor szabad számára szeszesítalt kiszolgáltatni, ha igazolja, hogy betöltötte 18. életévét. Az intézkedés nem vonatkozik teaához kiszolgáltató rumra, ha a rumnak a mennyisége nem több, mint a teaához rendszerint kiszolgáltató rumnak a mennyisége. A törvényjavaslat a továbbiakban a büntető rendelkezéseket közli, amelyek közül az italmérés engedély végleges megvonását emeli ki és az italmérőt, aki 5 éven belül harmadikban visszaesik, tiltott kiszolgálás vétségében ítéli el. — A törvény a kihirdetést követő 15 nappal lép életbe.

A NAP HIREI

Magyar földön

*Itthon vagyok, Magyarországi!
Kéklő ege alatt;
Csakhogy egyszer nekem is már
Piros hajnal fakadt!*

*Csakhogy újra megláttalak,
Gyönyörű szép hazám!
Tűzzé tetted mosolyoddal
A halovány arcám!*

*Messze kéklő bércatarod
Béltintogott felém;
Rónaságod arany napja
Csókot lehelt belém.*

*A vén Dunán, a nagy folyón
El-el nézegettem;
A kanyargó Tisza partján
Ugy elgyönyörködtem.*

*Itthon vagyok, Magyarországi!
Kéklő ege alatt;
Csakhogy egyszer nekem is már
Piros hajnal fakadt!*

Debrecen, 1927.

LENCZ SÁNDOR GÉZA.

— A polgármester és a főügyész Budapesten. Misztly Károly útszili főügyész, a földbirtokreform tárgyalások miatt a város képviselőtestületében, ma Budapestre utazott. A tisztifőügyész csütörtökön Magoss polgármesterrel együtt érkezik vissza.

— A Rockefeller alap kiküldötte Debrecenben. Miss Johns, a Rockefeller-alap egyik igazgatója a napokban Debrecenbe érkezett. Az amerikai hölgyet maga az alap küldte le Debrecenbe. Ugyanis a napokban megnyílt ápolónőképző intézetet amerikai szisztema szerint akarják vezetni s Miss Johns a Rockefeller-alap azért küldte le, hogy Debrecenben az ápolónőképző intézet igazgatójének Semsey Carola és Vacker Alexandrának segítségére legyen. Miss Johns pontosan kijár az ápolónőnevelő intézetben felállított ápolónőképző előadására és küldetésének mindenben eleget tesz. Az új ápolónőképző intézet hallgatóinak száma meglehetősen nagy. A legtöbb növendék magasfokú műveltséggel bír és vannak közöttük, akik két-három világnyelven beszélnek.

— Dr. Kövér László hivatalát átvette. Hajduböszörményből jelenté tudósítónk: Ismeretes az a kellemetlen incidens, amit július hó végén dr. Somossy Béla Hajduböszörmény város polgármestere s dr. Kövér László városi főjegyző között történt. Dr. Somossy Béla a július hó 31-iki városi közgyűlésen fegyelmi eljárást kért a főjegyző ellen és kérte, hogy Kövér László a közgyűlés hivatalos ténykedésétől azonnal mentse fel. A közgyűlés a polgármester kérését megszavazta és a fegyelmi eljárást megindította. A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 19. napján tárgyalta Debrecenben ezt az ügyet és dr. Kövér Lászlót egyhangulag visszahelyezte hivatalába azzal, hogy a fegyelmi eljárás ellene tovább folytatódjon. Dr. Kövér László e hó 17-én el is foglalta hivatalát.

**A sertésvásártér közelében
600 sertésre való hízaló
bérbe kiadó.**

Felvilágosítást ad:
Dr. RUSZKA ISTVAN ügyvéd
Király-utca 2. első emelet.

A debreceni törvényszék gyermekkítétel miatt hat heti fogházra ítelt egy elhagyott anyát

Nyomora miatt nem tudta felnevelni gyermekét

Szeptember 6-án reggel a Monostorpályi úton Csiki Gergely számos egy csecsemőt talált. A gyermeket annak rendje és módja szerint bevitte a gyermekmenhelyre. Itt a csecsemőt megkeresték és elnevezték Monostori Zakariásnak, még pedig logikusan, mert Zakariás napján találták a Monostorpályi úton.

A rendőrség egyben széleskörű nyomozást indított az anya kézrekerítésére. A nyomozás eredményteljesen járt, amennyiben megállapították, hogy a gyermek anyja Kökényesi Józsefné, született Patzhold Márta 23 éves krakkói nevelőnő. A nevelőnő a debreceni illetőségű Kökényesi Józsefhez ment nőül, ki később elhagyta. Ettől született gyermeke is, kit elkeseredés-

ben kitétt az utcára. Gyermekkítétellel vádolva tegnap került Kökényesi Józsefné a debreceni törvényszéknek dr. Serly Jenő táblabíró elnöksége alatt működő büntetőtanácsa elé. A vádat dr. Balogh István kir. ügyész képviselte.

A vádlott keserves zokogás közben tette meg beismerő vallomását, nagy nyomorát és elhagyatottságát hozta fel védelmére. A bíróság a nyomatékos enyhítő körülményeket figyelembe is vette és Kökényesi Józsefnét gyermekkítételért hat heti fogházra ítélte. A büntetésből az eddig elszünetelt vizsgálati fogsággal öt hét kitöltöttnek lett véve. Az ítéletben ugy a vád, mint a védelem megnyugodott, így az jogerős.

Két súlyos autószerencsétlenség egy napon Debrecen közelében

Az esőzéstől síkossá vált országuton felborult és az árokba zuhant két autó

Az autóforgalom nagy fellendülésével arányosan napról-napra fordulnak elő kisebb-nagyobb balesetek. A tegnapi napon két autóbaleset történt az esőzéstől síkos országutakon. — Az egyik baleset Hajdunánáshoz közel levő Vid állomás melletti országuton történt.

A Fortuna autófuvározási vállalat egyik kocsija tegnap délután hazafelé robogott Hajdunánásról. Utassai útközben Vid közelében az országúti árokban egy Fiat márkájú, budapesti forgalmi számmal ellátott autót láttak meg, amely a kerékeivel az ég felé fordulva feküdt alaposan összezúzva.

A Fortuna autóját az utasok azonnal megállították és a másik autó utassainak segítségére siettek, amikor az autó alól a Kandi és Heller budapesti gépkereskedés utazója, halálra sápadt arccal mászott ki. Nemsokára előkerült az árokból a sofőr is, akinek csodálatosan semmi baja sem történt, ellenben utassainak az egyik lába eltört, mert a súlyos gép reázuhan.

A Fortuna vállalat utassai és a szerencsétlenül járt Fiat autó sofőrije hosszasan megfeszített munka után a gépet kiemelték az árokból. A motornak semmi baja se történt s ennek köszönhető

hogy a gép bár lassú tempóban, de be tudott jönni Debrecenbe.

A baleset előzményére a felborult autó utasai elmondták, hogy Debrecenből igyekeztek Hajdunánásra, amikor az országúton szembetalálkoztak egy Pegeu debreceni márkájú autóval, melynek a sofőrije nem tért ki előlük, hanem az országút közepéről lekényeszerítette a sáros útszéle. A nyolevan kilométeres sebességgel robogó autó a sárban megeszött oldalt fordult és a következő pillanatban beleborult az árokba, utassáival együtt.

A Pegeu autó utassai tovább mentek és otthagyták a Fiatot az árokban. A balesetnek bizonyára folytatása lesz, mert a Fiat tulajdonosa kártérítési pert fog indítani.

A másik autóbaleset szintén a csúszós út miatt történt. Erről a jelen pillanatban közelebbi nem tudunk, csupán annyit, hogy a Berettyóújfalui vezető úton egy szegedi autó a sárban megfarolt s nekiment egy kilométer jelző kőnek s felborult. Ez a baleset súlyosabb kimeneteli volt, mert a sofőr agyrázkódást szenvedett, utasság szintén súlyosan megsérült. Mindkettőjüket a kórházba szállították.

— **Időjárás:** Változékony szeles idő némi hősüléssel és helyenként még esővel.

— **A hábszínház előadásait** dr. Varga Emilné urasszony szerdán és pénteken este a nagy érdeklődésre való tekintettel megismétli. Az előadás ismét a Manz. Otthon dísztermében lesz.

— **Menyasszonyok figyelmébe** ajánljuk a saját gyártmányú fűgöngyeinket, grenadin 20, tuszór 15, etamin 5 pengőtől felfelé, 2 1/2 m. hosszú, 150 cm. szélesben, ugyiszintén méret szerint. Az áraink feltűnően olcsók, gyártmányaink kiválóak. Csapkegyár Széchenyi-u. 28.

— **Viákiek és idegenek figyelmébe!** A „Debreceni Kalauz” 180 oldalon, 40 képből ismerteti Debrecen város múltját, jelenét, történelmi nevezetességeit és látivalóit. Külön fejezet a Hortobágy-pusztáról képeket. — A könyv ára részletes térképpel együtt mindössze 2 pengő. — Kapható a könyvkereskedésekben és a főtéri trafikokban.

— **X 150-ért sifon, 3 pengőért színes** batizt fehérneműk. Benyáts Ernő fehérnemű varrodájában, Arany János ucca 17. szám.

— **Magánlakértésért nyole havi fogház.** A múlt év október hó 2-án, a köröszakáli Hangya szövetkezet koreszmájában borozgatott Balogh Viktor földműves. Éjjel után kitésekkelték a vendéget és bezárták a koreszmát. De Balogh még inni akart és bezörgött a koreszmába. Mikor pedig nem engedték be, fejszét kapott és betörte az ajtót és a koreszmárosra támadt. Csak az időközben előhívott csendőrök vetettek véget a veszedelmes éjszakai látogatásnak. Balogh Viktor ellen magánlakértés címén indult eljárás. Tegnapi vádat felelőssége a debreceni büntetőtörvényszék és jogerősen nyole havi fogházra ítélte.

— **X Patkányok, egerek, mezei egerek tökéletes kiirtására** legjobban ajánlható RATINOL irtószert, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfajok közé és gyökeresen kiirtja. Ugyanezen cég sváb, ruszai, csolányi stb. irtóanyagokait is készíti. Székhelyi Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi ucca 36.

Az őszi éggel beszélgetek

*Ég! Nem kacagsz már szép szelek
Léken. Napodnak drága csókja sem csókolja
rózsára sápadt arcomat. Sírás,
zokogás, mint az anyótlan árva s könynyed
remegve hullanak alá a zörgő bus
avarra.*

*Es én nem tudom miért, de oly jól
esik a szívemnek a te fénytelen, szürke
beláthatatlan tengeted. Talán azért,
mivel az én életemnek a hajója is ilyen
ködös, szomorú tengerre van dobva,
ahol küzd, harcol, míg örvénybe nem
ülök a rátámadt viharok.*

*Igen, én szeretlek téged. Igen, én rajongok
érted, te nagy szomorú, álmód,
álmós szürkeség! Mert én tudom, hogy
magadban hordod vágyaimat, elszállt
álmaimat. Mert én tudom, hogy szívedbe
zártad a glóriás tavaszt: az ezer-
színű seljmes-puha zöldet. Az éggel: a
kacagó vdián-kéket. A földet: a drágt
aranybarnát és a szerelmesnap csók-
lehetetétől illatozó sok-sok kis virágot.*

*Én tudom azt is, hogy te vagy az,
aki jól voltál hozzám, aki segítségemre
voltál sokszor s biztos kézzel vezetted
élet szines, édes útján. Tudom, hogy te
vagy az, aki a gyermekmesék már-már
elhaló, pisllakoló lángját újra felláttat-
tattad lelkemben: aki vezetted, vittél
gyöngyöden mint édesanya szokta gyer-
mekét, remegő csillaglámpák mellett új
örömeiktől, újabb örömeikhez.*

*Szeretlek, szeretlek téged! Mert tudom,
hogy te vagy az, aki nem voltál
hozzám sohasem szükmarku és mélyen
gondol vigyáztál rém, amikor mámor
telítve köszáltam, reszketeg édes éjjeleken
S ha vágyódó voltam — te adtál tel-
jesedést, pedig téled sohasem kéktem.
S ha szavak vérezték szívemet — te ad-
tál feledést. Titkokon, álmokon ringat-
tál, úgy, mint csolnaki békés hullám
ezüst vizet hátán.*

*Ezért szeretlek én, ezért rajongok ér-
ted lellem hitével fanatikusan most is,
amikor bús, örömtelen vagy te is, mint
én. Most is, amikor szívembe útra el-
hozod a gondot s szürke társát a bű-
napot.*

*Szeretlek, mert tudom, hogy vissza-
fogod adni elröpült, arasznyi boldogsá-
gomat, amit a tavasz és a nyár mesélt,
az arany sugárral a szívémben szőttél.
Csak maradj, maradj velem így bánato-
san is, mert én szeretlek téged végtelen
Téged, aki oly messze vagy tőlem,
hogy csak sejtelek. De mégis, mégis hisz-
szem, hogy vagy — s hiszem, hogy az
vagy, aminek mondanak te rejtelmes,
beláthatatlan vorzó messzeség, aki jó
vagy, mint az anyám, s ki egyre hívz
magához kedvesen, szelíden.
(Debrecen, 1927.)*

Dr. Boross János.

— „Papyrus” a legtatósabb carbon papír, kapható THAISZ ARTHUR papírgyárlételeben. Bika-szállóval szemben.

— **Felakasztotta magát.** A zsáki csendőrőrs tegnap azt jelentette a kir. ügyészségnek, hogy Szücs János 56 éves nagyorosi lakos, felakasztotta magát és meghalt. A megejtett vizsgálat szerint Szücs János búskomorságban esett. Valószínű, hogy emiatt lett öngyilkossá. Szücs János eltemetéséhez a debreceni kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Összeesett s meghalt az uccán** Hirtelen halálestet történt tegnap délelőtt a Vigkedvő Mihály ucca 2. számú ház előtt. Egy idősebb férfi összeesett és eszméletét veszítette. Az uccai jórókelők az ismeretlen férfit éleszítélni próbálták s amikor az nem sikerült értesítették dr. Berényi kerületi tisztiorvost, aki megvizsgálta az illetőt és megállapította, hogy szívzélhűlésben meghalt. A várattlanni elhunyt ember Szatmári István városi uccaseprő volt. A hatóságok a temetési engedélyt megadták.

Sok tiszteletdíj érkezett a szombaton megnyíló bélyegkiállításra

A vasárnap Debrecenben megnyíló bélyegkiállításra számos értékes tiszteletdíj érkezett be. A kereskedelmi és iparkamara egy Dávidházy Kálmán által készített gyönyörű bordszirművű ritkaságalbumot ajánlott fel, a Kereskedő Társulat egy hortobágyi tárgy Pálffy festményt, Trnka Teofil, dr Sajó László, a Magyar Amatőrök Országos Egyesülete, a Magyar Bélyegkereskedők Egyesülete, az Első Magyar Alkalmi Bélyeggyűjtők Egyesülete, a Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete, dr Schlotter Ferenc és még többen plaketteket. Batori Artur Emil Budapestről Gobát albumokat, a Filateliai Kurir értékes kellek összeállítását, Abonyi Jenő Budapestről albumokat, Iván Kornél Budapestről öt darab Glebe trojter filateliai játékot, Gerő László igazgató ezüst cigarettatárcsát, Felbermann Zsigmond igazgató arany kézelőgombot és ezüst ceruzát, Varga Károly ezüst cigarettatárcsát, a Kölesönös Segélyző Egyesület irókészletét, Biró Marell iróasztal felszerelést, Békés István pártfogót, Kepich Béla igazgató és Mohr Kálmán Budapestről értékes bélyegsorozatot, Löfkovits Artur antik gyertyatartót, Ulrich Jenő igazgató rézverésű szivardobozt ajándékozott. Díjakat adtak még dr Ronesik Jenő füzöttőparancsnok, Kaposi Géza, Keiner Armin, Weiszberger József és szó van a legkomolyabb formában Debrecen város díjáról is. Számosan segítettek elő egyéb adományokkal is a bélyegkiállítás sikerét, amely bizonyára széles körben becsülést és elismerést fog szerezni a debreceni filatelistáknak.

A város közönsége is igen nagy érdeklődést tanúsít a bélyegkiállítás iránt és így remélhető, hogy a 23-án vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó ünnepélyes megnyitáson nagy számú érdeklődő fog megjelenni.

A kiállítás egész nap nyitva lesz és minden nap délután 2 óráig 20 fillér belépődíjért megtekinthető.

Emberölés vádjá alól felmentett földműves

A múlt év szeptember 13-án a hajduböszörményi országon Csikos Imre földműves szénával megpakolt szekere felkérdezett özv. Fodor Mihályné ismerőse. Alig haladtak száz métert, egy magánjáró tűnt fel az úton. A lovak megijedtek, mire Csikos leugrott a szekerről és ostorával közibük vágott. A lovak még jobban megrémültek és a szekeret az út melletti árokba fordították bele. A szekeren ülő Fodor né leesett, a zuhanás következtében oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy másnap meghalt.

Csikos Imrét gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolva állította kedden délelőtt a kir. ügyészség a debreceni törvényszék Serly-tanácsa elé. A vádlott azzal védekezett, hogy a szekér közvetlen az árok mellett haladt és a lovak nem az ő ostorapásától ijedtek meg. Ezt a védekezést a tanak is igazolták, minek következtében Balogh kir. ügyész a vádat elejtette és a bíróság Csikkossal szemben az eljárást jogerősen megszüntette.

Aki saját magán próbálja meg, milyen az akasztás

Tragikus szerencsétlenségnek esett áldozatul Moravka morva falucskában egy tizenhárom éves kis fiú, aki ugyszólván minden idejét a romantikus rablóregények olvasásával töltötte. Az utóbbi időben a fiúcska fantáziáját főleg Letzián, a nemrégiben kivégzett többszörös rablógyilkos esete foglalkoztatta és állandóan a Letzián kivégzéséről szóló lapudósításokat olvasta.

Vasárnap, amidőn szülei nem voltak odahaza, a fiúcska saját magán akarta kipróbálni, hogy milyen lehet az akas-

tás. A nyakába vetett húrkot azonban nem tudta kibogozni, végül is áldozatul esett gyermekí kíváncsiságának.

Hasonló eset játszódott le Namest falucskában is, ahol több apró gyermek próbálta eljátszani Letzián kivégzését. A gyerekek egy öt éves apróságon akarták kipróbálni az akasztást és húrkot vetettek a nyakába, majd egy fára húzták fel. A kis fiút az utolsó pillanatban mentette meg az édesanyja, amidőn az apróság már fúldoklott.

X Orvosi hír. Dr. Fischer Athur hosszabb távollét után hazaérkezett, s rendeléseit Csapó u. 54. szám alatt újból megkezdi.

Távollétében kifosztották a lakását. Grünfeld Miklós szegedi szikvizgyáros, aki Szegeden, a Kálvária u. 8. számú házában lakik, a zsidó ünnepekre a szatmármegyei Fehérgyarmatra utazott rokonaihoz és útközben Nyíregyházán apóssánál, Frankfurt Adolfnál szállt meg. Itt nagy meglepetésére felhívták a rendőrségre és értesítették, hogy míg ő utazott, otthon feltörték és kifosztották a lakását. A hír nagyon elkeserítette az ünnepre utazó gyarost, de csakhamar viszatért a kedve, amikor a nyíregyházi rendőrségen arról értesítették, hogy a betörő már meg is van és megkerültek a lopot bolmik is. A betörést, amelyet otthon Grünfeld sógora vett észre, egy Sándor Károly nevű alkalmazott követte el.

Megmérgezte hat testvérét. Kairóból jelentik a Daily Mailnek: Az egyiptomi lapok közlése szerint Zagaziban egy leány, akinek a házasságát a családja ellenezte, bosszúból két nővérének és négy fivérének arzént kevert az ételbe. Csúpan az egyik nővér maradt életben, aki azután följelentést tett a gyilkos ellen.

Két szerencsés autóbaleset Nyíregyháza határában. Nyíregyházáról jelentik: Nyíregyháza közvetlen közelében tegnap délután csaknem egy időben két autószerencsétlenség is történt. Véletlen szerencse folytán súlyosabb sebesülés egyik esetben sem állott elő, de az autók mindkét esetben tönkrementek. Az egyik autókatasztrófa a tokeji úton, a Füzesbokr nevű tanya közelében történt, ahol Klein Endre és Henrik, tokaji személyszállító autója ismeretlen okból felrobbant és lángba borult. Az autóban Klein Henrik 26 éves sofőr és Markovics Miklós tokaji cipőfelsőrész készítő ültek. A robbanás után a sofőr és az útas rémülten ugrottak ki a kocsiból, de az ijedségen kívül semmi bajuk sem történt. A kocsit minden éghető része elégett ott az országúton.

A másik autószerencsétlenség Kótaj felé vezető országúton történt, ahol az egyik éles kanyarodónál Jármy Menyhért gazdasági főtanácsos luxusautója összeütközött Silberstein József nyíregyházi szeszkereskedő teherautójával. A luxusautó csaknem teljesen tönkrement a teherautó is súlyosan megrongálódott. Sem Jármynak, sem a vele ülő feleségének, sem a teherautó sofőrjének semmi bajuk sem történt.

Személyautó fuvart legjutányosabban eszközöl. kis- és nagy kocsival, Vigkedvű Mihály ucca 10. szám. Telefon 9-46. Éjjel 9-47. szám.

A sütő szakosztály folyó hó 20-án, délután 5 órakor, igen fontos ügyben szakosztályi ülést tart, az Ipartestület tanácstermében. Felkértenek a tagok, hogy a tárgy fontosságára való tekintettel teljes számban jelenjenek meg. Elnökség.

X Legelegánsabb ruhákat készítő szolid árakért, Szabó László férfiszabó, Széchenyi ucca 1. szám.

Fiatalítás Voronov módszer szerint. Bécsből jelentik: Voronov módszere szerint tegnap délután az egyik szanatóriumban két öreg emberen megújítási műtétet hajtottak végre. Ezek voltak az első Voronov operációk Bécsben, az egyik páciens 68, a másik 70 éves. A pávián, amelyet a műtéthez használtak, Voronov tanár majomtenyésztő-telepéről került ki. A műtét Voronov egyik bécsi tanítványa hajtotta végre a bécsi állatorvosi akadémia tanárának közreműködésével, aki a páviánt a műtéthez előkészítette és narkotizálta. A kettős operáció természetesen majdnem egyidejűleg ment végbe. A páviánt üvegfaú ketrechebe vitték fel a műtőterembe, egy nyílason be szivattyúzták a ketreche az altatószert, amely alkohol, éter és kloroform keveréke, magát a két operálandó férfit pedig helyi érzéstelenítésnek vetették alá. Mind a kettő könnyen bírták a műtétet, ellenben a pávián, amikor később magához tért mély álmából, rendkívül nyugtalanul viselkedett.

Születések. Az áll. anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Komáromy Gusztáv ref. tanító, fiú Károly. — Cseh Lajos béres, fiú József. — Erdős Antal földműves, leány Piroksa Teréz. — Cservenyák János szabósegéd, fiú András. — Tóth András gyárimunkás, fiú László. — Kunkli János napszám, leány Katalin. — Cservenyák János szabósegéd, fiú János.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: özv. Rózsa Bálintné szül. Arany Katalin ref 78 éves, Ujvárosi ucca 25. — Kovács József ref. 44 éves, Szabó Kálmán ucca 29. — Szücs Jánosné Kurucz Róza ref. 42 éves, Nyil ucca 108. — Tóth Irén ref. 13 napos. Fekete barakk. — Kiss Zoltán ref. 18 éves, Géza ucca 13 szám.

Gyászrovat

ÖZV. ROZSA BÁLINTNÉ

szül. Arany Katalin jóságos élete 78-ik övvegységének 15-ik évében, hosszas gyengélkedés, de különösen háromheti súlyos szenvedés után meghalt. Temetése október hó 19-én, szerdán délután 2 órakor lesz az Ujvárosi ucca 25. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint a Nagytemplomban tartandó ima után.

SZÜCS JÁNOSNÉ

szül. Kurucz Róza áldásos életének 43. boldog házasságának 20-ik évében hosszúságos és súlyos szenvedés után, folyó hó 17-én elhunyt. Temetése folyó hó 19 napján, délután 3 órakor lesz a Nyil u. 108. számú gyászaháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia uccai temetőbe.

KISS ZOLTÁN

fely hó 18-án, életének 19-ik évében hosszúságos szenvedés után csendesen elhunyt. Temetése folyó hó 20-án, délután három órakor lesz a Kerekcs Géza ucca 13. számú gyászaháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Várad uccai temetőbe.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, október 19.

Budapest 555.6 (3) : 9.30 : Hírek, s közgazdaság. 4 : Ritoók Anna meséi. 4.45 : Pontos időjelzés, időjárás jelentés és mozik a műsora. 5 : Közgazdaság tudományi előadás. Dr. Friedrich János. „Pénz és pénzügy”. 7 : Rádióamatőr posta. 8 : Előadás a Studióból : Szeretni. 10.30 : Pontos időjelzés, hírek, közlemények, ügétőversenyeredmények, — utánna ultrafonhverenyeny.

KÜLFÖLD :

4.15 : Bécs : Hangverseny (Lehár, Wagner, Strauss).
4.30 : Breslau : Operettrészlet
5 : Milánó : Táncczene
5.15 : Róma : Hangverseny
5.45 : Varsó : Kamarazene
6.30 : Breslau : Spanyol lecke
7.00 : Daventry : Táncczene
7.30 : Breslau : Kleist-est
8.00 : Bécs : Mozart-est
Brünn : Dvorák-est
8.30 : Daventry : Junior : Tannhauser
Páris : Franc. Offenbach-est
10.15 : Szentpétervár : Eszperantó
11.15 : Hilversum : Jazzband
11.25 : Daventry : Régi tánczene

Hagyatékok kiárusítása az Ingóságközvetítőben,

A legelőkelőbb családok hagyatékából nagyon szép könyvszekrényeket, antik asztalokat, foteleket, székeket, butorokat zongorákat, mesterhegedűket és mindenféle elképzelhető tárgyakat kiárusít az Ingóságközvetítő.

Páratlan alkalmi vételek: kályhák, női és férfi télikabátok, cukrászdai és kávéházi berendezések, nagy tükrök, villanycsillárok, fából és bronzból, női és férfi varrógépek, mindenféle hajlított székek, egész és fél háló, ebédlőszekrények, konyhaberendezések, előszobafalak, állófogasok, diványok, hencserek, afrik és lőszómatracok, magános ágyak, rézágak, gyermek-ágyak, betegfolókoosik, kan deláberek, művészi festmények, képek, virágállványok, szobrok, vázák igen nagy választékban és mindenféle ajándéktárgyak, debreceni és hortobágyi emléktárgyak: csikóbőrös kulacsok, tányéros pipák, dohánycsokk, fokosok, eredeti hortobágyi pásztor karikások, néprajzi tárgyak és mindenféle ingóságok.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, mindenképpel jöjjön el az Ingóságközvetítőbe. Milliárkat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol.

Nem hirdet engedményeket
Nem hirdet árukat
De árut a legolcsóbban ad
Petrik Károly és Társa
DEBRECEN, SZENT ANNA UCCA 5.

Kérjük személyesen meggyőződni anyagunk jóságáról és árunk olcsóságáról. Szolid, szabott árak

SPORTHIREK

Viczenik ur mosakodik

A vasárnap lejátszódott Sabária-Bocskay mérkőzésnek váratlanul furcsa folytatása akadt. Viczenik Ede bíró úr Budapestre hazatérve, elfelejtette arról, hogy Debreczenben a mérkőzésen 3-4 tiszta 11-est nem adott meg a Sabária ellen; elfelejtette, hogy a mérkőzésen igen gyakran "lévésen" ítélt szabadrugásokat és érdekes, mindig a Bocskay terhére, végül elfelejtette, hogy a mérkőzésen számos Bocskay játékos durva elfaultolását és lekaszálását "elfelejtette" lefujni. Elfelejtette végül még azt is, hogy amikor a Sabária felment a pályára, hatalmas tapsal fogadták (és nem kövel, mint leadni méltóztatott annak a zöld lapnak). Ellenben, igen tisztelt Viczenik ur, arra jól méltóztatik emlékezni, hogy félidőben és a mérkőzés végén a közönség felejtette el önnek a mérkőzés pártatlan vezetését megköszönni és a sporthoz értő, semleges szakembereknek nyilatkozataiból igenis világosan megállapítható, hogy legalább három tiszta 11-est nem adott meg a Sabária ellen, mellyel a Bocskay fölényesen nyerte volna meg vasárnapi mérkőzését. Ön esodálatosképpen azt hitte, igen tisztelt Viczenik ur, hogy a mérkőzés végeztével percekig tapsolni fog a közönség, — persze nem a két szépen játszó csapatnak, hanem önnek, I. Edének, a magyar futballbírók koronázatlan királyának és legalább is vállain fogja levinni a pályáról. Ön, aki három alkalommal, ahelyett, hogy a szabá-

lyok értelmében tiszta 11-est adott volna, mosolyogva fordult a tribün felé, hogy lássa, mit szól a 3000 főnyi közönség eme legújabb trükjéhez. — És ahelyett a debreceni közönség meg merete azt csinálni, hogy kifütyölte őnt. Hát ez mégis felháborító! Ezért igazán ideje lenne, hogy a PLSz betiltassa a debreceni milliárdos költéssel felépített DVSC pályát, feltéve, ha sikerülne egy olyan bizottságot összehozni, amelyiknek elnöke, előadója és szavazó tagjai egy személyben ön, egyedül lenne.

De rátérve az ügy komoly részére, le kell szögeznünk, hogy Debreczenben a Sabária csapatát semmiféle bántódás nem érte. Hatalmas, mondhatni viharos taps fogadta őket a pályára lépésükkor és még a durva játékok dacára sem őket okolta a közönség, hanem az ezeket állandóan elnéző bírót, akinek Debreczen elleni antipátiája már régóta ismeretes a debreceni közönség előtt. Mindössze egyetlen végtelenül sajnálatos incidens történt. A II. félidő 33. percében a lefutó Mertint a szombathelyi hátvéd, Nagy, durván felvágja, a bíró sipja azonban nem jelzi a megtorlást. Rögtön utána, a kerítés mellett kinyílik egy időszerű bási, mint később kiderül. Mertin Lajos édesapja és egyenesen a bíróra rohan. *Ebben a pillanatban, azonban beugrik a pályára néhány rendező is és a támadót már visszik is le a pályáról.* Közönséges valótlanosság az, hogy bármelyik Sabária játékosát is megrug-

ták volna, sőt ellenkezőleg, Stoffián, a Sabária centeré köpte le az egyik debreceni nézőt. A Sabária harmadik góljáról pedig nincs is mit beszélni. Viczenik, ha szabályos gól lett volna, éppen úgy megadta volna, mint a többi, de nem volt az, hiszen jóval a lövés előtt hendsz miatt lefujta a játékot. Viszont, hogy a debreceni és a pesti közönség objektív része tisztán láthasson, le kell valamit szögeznünk. Viczenik Ede, a mérkőzés bírója, Herczog Edvin, a Sabária futball-igazgatója, Stoffián, Pesovnik és Sággy, itt járt Sabária játékosok, végül Plutár István, aki a Nemzeti Sport keddi számának vezető helyén álló súlyos Bocskay-támadó cikket írta, egy és ugyanazon egyesületből valók. Némileg érthető és a látszat szerint feltehető az, hogy a bíró elnézi volt klubjából játékosainak eszekeletét és ezért akad, ugyancsak klubjából, aki ezért őt védelembe veszi. Ezért fujják fel az ügyet Pesten, ok nélkül. Mi azonban biztosra vesszük, hogy a PLSz, mint hivatalos szerv, másképp fogja fel a dolgot és napirendre tér a mesterségesen felkorbácsolt ügy hullámai felé.

Itt adjuk Herczog Edvinnek, közvetlenül a mérkőzés után, lapunk tudósítójának leadott szó szerinti nyilatkozatát: *"Meglépett a Bocskay nagyvonalú lelkes játéka, bár, hogy ezzel ellentétben a Sabária egyes játékosai, különösen Holzbauer, mélyen formájukon alul szerepeltek. A játék szép, igazán elsőligabeli profi futball-mérkőzés volt. A debreceni közönséget azonban erősen meg kell rendszabályozni, mert így nem lehet játszani. Szerencse, hogy ilyen erőskező bírók volt, mint Viczenik, mert helyette bármelyik gyengébbkező bírók megadott volna 1-2 11-est a Sa-*

baria ellen."

Annyit még a mérkőzés utóhullámairól, hogy a mérkőzésen előfordult verekedéseket és egyebet melyik újjukból szopták ki a Sabária játékosai, mindeddig nem sikerült megállapítanunk. Azt azonban megállapíthatjuk, hogy a Nemzeti Sport helyén megírt tudósítás ama része, amely az autótaxisokról és a biztosítókról szól, tévedésből a pénteki Bök helyett került ide, mert annak semmi komoly alapja nincs.

Fejér és Kántor a Bocskayban.

A Bocskay igyekszik erősen szervezni csapatát és gyengén funkcionáló csapatrészei pótlására igen előrehaladott stádiumban levő tárgyalásokat folytat Fejér Rezsővel, a DTE centerhalfjával és Kántor Ferencel, a DVSC kiváló szélső csatárával.

**SABARIA
PEZSGŐ**

kapható üvegenként minden
fűszer- és csémege-kereske-
desben és a gyári lerakóban

**SZOMBATHELY
KOSSUTH LAJOS-UTCA 3**

MINDENKINEK!

Minden idényre!

Minden igénynek

megfelelő, divatos

férfi-, fiu- és gyermekruhák, felöltők

és bőrkabátok gazdag választékban
kaphatók a

MAGYAR RUHAIPAR

üzletében

A címre kérem nagyon vigyázni!

A Bika-szálló épületében vagyunk.

A világhírű Guttman-féle munkásruhából óriási választék.

NYILT-TÉR

*E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Válaszul az „óvás“-ra!

Debreceni ósvégi iparos-családból származom; itt voltam kötszerész-tanonc; mint kötszerészsegéd szakmában Európa leg híresebb speciálistáinál Bécsben, Bernben, Genfben, Majnafrankfurtban, Hamburgban, Brüsszelben, végül Párisban tökéletesítettem szaktudásomat, majd 1909-ben szülővárosomban önállósítottam magam.

Szaktudásom eddig senki sem kifogásolta, sőt hirneves szakorvosok elismerésében is részesültem. Iparigazolványt (7766-1909.) Debrecenben nyertem, 14 esztendővel az 1923 november 1-én életbelépett új ipartörvény előtt. Szaktudásom általi elismeréseként a világháború végén a debreceni fémipariskolában felállított katonai művegtágyár élére művezetőként állítottam és becsülettel megállottam helyem ott is, mint azelőtt Grácban, Bécsben és Budapesten a hasonló művegtágyárakban és negyedszázadot meghaladó működésem alatt mindenütt.

Most nyilttéri „óvás“ emeltetett ellenem a „Debrecen“ keddi számában olyan egyén részéről, aki szakképzett nyomdászsegéd, de K.-né és Társa címen — fűzőkészítő lett, mióta Erdélyből Debrecenbe helyezte át működésének színterét az új ipartörvény életbelépte előtt.

Válaszom az „óvás“-ra csak ennyi: fűzőket, haskölöket, egyéntörtéket, művegtágyakat, mint speciális szaktudással rendelkező orvosi műkötszerész ezúttal is éppoly lelkiismeretesen fogok készíteni az engem eddig is pártfogolt, kiváló szakorvos urak, valamint igen tisztelt megrendelőim megelégedésére, mint eddig! De nyiltterezni nem fogok soha többé, nem is érek rá, mert annyi haskötő készítésére kaptam megrendelést az ellenem intézett piszkálódások óta is, hogy alig győzöm, tehát még olyan szakképzett nyiltterező, volt nyomdászsegéd nyilttéri kihívását sem fogom válasza érdemesíteni, mint az óvásemelő bajnok.

Ezért a válaszáért is szíves elnézését kérem a nagyérdemű közönségnek.

Vitárus Sándor
orvosi műkötszerész mester.

KÖZGAZDASÁG

Bizonyos feltételek mellett megtartják Debrecenben a sertésvásárt

Tudvalevően a Debrecenben járványosan fellépett száj- és körömfájás miatt a debreceni állatvásárokat a közigazgatási hatóság lezárta. Erre a városi tanács kérelemmel fordult a földművelésügyi miniszterhez, hogy a nem fertőzött területekről a sertések behozatalát engedje meg. Erre a kérdésre most érkezett meg a földművelésügyi miniszter válasza, mely szerint a miniszter megengedi, hogy nem fertőzött területekről tengelyen sertéseket hozzanak Debrecenbe, — fertőzött területek érintése nélkül.

Újabb gépek a cukorrépa termelésben

A mezőgazdasági kultúrnövények közül a cukorrépa egyike azoknak, melyek az ápolás és betakarítás során aránylag igen sok kézi munkát igényelnek. Különösen a betakarításra áll ez, melynél gyakran az őszi esős időjárás jelentékeny késedelmet és kárt okozhat a gazdának.

A betakarítás munkájának a meggyorsítását és olcsóbbá tételét igyekezett Kwayser Arthur uradalmi intéző szorgalmazni, amikor cukorrépa aratógépet, s továbbá cukorrépa tisztító és fejező gépet szerkesztett. Találmányait a szabaddalmazás után a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának mutatta be a feltaláló s miután a Kamara műszaki és növénytermelési szakemberei azokat célszerűnek és már az előzetes vizsgálatok során is gazdaságosan használhatónak találták, — hétfőn október hó 17-én, — nyilvános gépbemutatót rendezett velők a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a görögországi uradalomban.

A gépbemutatót a Földművelésügyi miniszter képviseletében Balogh Vilmos miniszteri titkár, a Kamara képviseletében Hank Olivér s. titkár és Erdély János gazd. akadémiái tanár, a Kamara műszaki szakértője, a debreceni gazdasági akadémia növénytermelési tanszékének képviseletében Hauser János gazd. akad. tanár, továbbá Kauszay Tibor és Orbán Ferenc, m. kir. gazdasági felügyelők és az uradalom részéről Vitz Gyula jószágfelügyelő, valamint sok gyakorlati gazda vettek részt.

A gépek zuhogó esőben végezték a munkájukat fennakadás nélkül. A cukorrépa aratógép teljesen és sértetlenül emelte ki a répatöveket a földből s a tisztító és fejezőgép is elismerésre méltó munkát végezte.

A bemutatót észleltekről a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara részletes jegyzőkönyvet vett fel s annak adatait hivatalos lapjában, a „Tiszántúli Gazdák“-ban közölni fogja.

TERMÉNYTÖZSDE

Maradvány kenyérmagvakban barátságos, egyebekben tartott — A forgalom csekély.

Búza 18-as tiszavidéki búza 39.65—85 felsőtiszai 30.50—70.

Rozs 28.25—90, Árpa 25.25—75, Repce 46—48, Zab 23.25—75, Korpa 17—17.50, Tengeri 24.50—75.

Ferencvárosi sertésvásár.

Maradvány 1222 darab, felhajtás 272 darab. Eladott 132 darab, könnyű 152—156, nehéz 172—175.

VALUTA

Belga frank	79.80
Cseh korona	16.96
Dán korona	153.55
Dinár	10.06
Dollár	571.20
Francia frank	22.60
—ollandi forint	230.45
Lengyel zloty	64.65
Lej	3.62
Lira	31.65
Német márka	156.75
Osztrák schilling	80.85
Norvég korona	150.85
Svájci frank	110.45
Svéd korona	154.35

VÁSÁROK SORRENDJE

Csütörtökön, október 20-án. Állatvásár és kirakodóvásár: Egyed Sopronmege, — Hedrehely Somogymege, — (sertésvásár nincs), — Keszthely Zalamége, — Némethely Baranyamege, — Ráckozár Baranyamege, — — Salgótarján Nógrádmége, — Szentpéterur Zalamége (sertésvásár nincs), — Tornaszentandrás Abauj-Tolnamege, — Zánka Zalamége.

Pénteken, október 21-én. Állatvásár és kirakodóvásár: Baranyajenő Zalamége (sertésvásár nincs), — Cseenger Szatmármége, — Komádi Biharmége, — Salgótarján Nógrádmége, — Szentgyörgyvölgy Zalamége (ló és sertésvásár nincs).

Jóminőségű
bútorok
olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók
Weinstock Henriknél
Miklós-u. 2. Apolló-bútorüzlet

Szörmedolga
legolcsóbban beszerezhető és
szörmebundáját átalakíthatja a
legújabb divat szerint Kőváry
szücsmesternél, Piac ucca 42,
Pannónia-udvar,

Patkányt és egeret
bámulatos gyorsan kiírhat
biztos hatású szabaddalmazott
irtószerrel, nagyon olcsón kapható
STERN festéküzletben
Piac-u. 10 Bikavázaszomban

Ingyen utasítás mindenkinek. Saját érdekében győződjön meg.

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST KERES

VEGYÉSZETI

propaganda orvoslatogatásban igen nagy gyakorlattal rendelkező szigorló orvos, egy újpésti gyógyszerárugyár volt propaganda-vezetője — alkalmazást keres. Elvállal helybéli képviseletet, propaganda osztályok felállítását, vezetését stb. Megkereséseket a kiadóba. 1239

SZIGORLÓ-ORVOS

alkalmazást keres ügyvédi, kereskedelmi — vagy propaganda irodában, géprő. nagyobb adminisztratív gyakorlattal rendelkezik. Megkereséseket kiadóba. 1240

ALKALMAZÁST NYER

VARRODÁBAN

ügyes tanuló leányok felvételnek. Piac ucca 72. I. emelet. 982

INTELLIGENS ASZTALOS

tanulót felvesz Besenyei Kölcsey 9. 1030

LAKATOS

tanulók fizetéssel felvételnek Szalkay László és társai, épület és műlakatosság, Kazinczy ucca 2. 1065

PERFEKT

gyors és géprő. szép kézírással, azonnal felvétetik. Kalapuzem. — Piac ucca 9. x

KISZOLGÁLÓ

leány megbízható felvétetik ki fűszerbeni gyakorlatlaltal bír előnyben részesül. Márton Kálmán ucca 52. Nyilastelep vaggongyár mellett. 1229

JÓHÁZBÓL

való fiú tanuló felvétetik. Schön, Csapó ucca 4. 1180

KIFUTÓ

fiú vagy leány azonnal felvétetik. Schön, Csapó ucca 4. 1181

ÜGYÉS

varróleányok, franciában dolgozók, felvétetnek. Hodossyné, Péterfia 11. 1248

HÁZMESTERNEK

Keresek gyermektelen házaspárt. Jelentkezés kettőtől háromig Szent Anna 35. 1246

ASZTALOS

tanuló, fizetéssel, vagy bentkosszttal felvétetik. Pongrácz. Homokkert utca 111. 1247

KIFUTÓ

fiúk, tejkihordásra, felvétetnek. Központi tejcsarnok. Verbóczy utca 10. 1249

BORBÉLYSEGÉD

fiatal, jó munkás, azonnal beléphet. Vasúti fodrászhat., pályaudvar, Kelemen. 1233

EGY

cipészsegéd, vegyes munkára felvesz. Kardos. Leány utca 1. 1252

TISZTA

rendes megbízható mindenes bejárónét azonnal felveszek. Boeskey tér III. szám. I. emelet ajtó 3. 1241

GÉPLAKATOS

tanulók kosszttal felvétetik Arany János ucca 37. Ehrenreich Samu. 1244

25 MILLIO

Korona készpénz biztosíték mellett 2 és fél millió korona havi fix fizetést kapnak üzleti érzékkel rendelkező intelligens férfiak és nők a fővárosban. Bővebb felvilágosítást nyújt a délelőtti órákban Nagy Lajos hírdető iroda Meszera 26 45a

GYAKORLOTT

segédleányokat azonnal felvesz az „Anny“ kalapszalonn. Csapó-u. 47. sz. (Tüzoltó lakatnya mellett). 49a

EGY

kifutó fiút felveszek Zola műórák Bádógos ucca 2. 1227

EGY

tisztesseges mindenes főző, könyvvel, egy kéttágú keresztény úri családhoz azonnal felvétetik. — Jelentkezés Szent Anna utca 9. — Földszint második lépcső. 1176

FÉRFI

szabóságához nagy munkához erős kézi munkás felvétetik. Gregor Darabos-u. 35. 1234

MEGBIZHATÓ

ügyes fiatal leány ruhát átvétel tanulására felvétetik és egy kifutó fiú. Biró ruhafestő Bika udvar. 1238

AJANLAT

BABIKABÁTOROK Babiruhácskát, pongrólatot, iskolaruhákat mindenféle fehér hímzéseket olcsón készítek, részletre is. Kézimunka gyermekdivat szalon — Arany János ucca 16, sz. 25-a.

IGY TISZTELT

gyóim, megrendelőim és bérőim szíves tudomására hozom, hogy elhalálozott férjem 25 éves vízvezetési vállalatát, szakértő vezetésével melletti tovább vezetem; kérem további nagybecsű pártfogásukat. Tiszfelettel özv. Emerik Vilmosné, Arany János ucca 16, szám. 24-a.

TÜZIFA, SZÉN

és mindennemű tüzelőanyagok jutányosan beszerezhetők a Kovács Gyula fatelepház Károly Ferenc József ut 18-b. szám alatt. Telefon sz: 4—64. 32-a.

ERDŐS

kárpitós, paplanos üzletét áthelyezte Simonffy utca 31. szám alá. — Hencserek, diványok s matracoók, raklárón — Megrendelést, javítást utányos áron eszközöl.

URI ASSZONYNÁL

4 fogásos úriébd koszt kihordásra kapható napi 1.20 forint. Cím a Városház trafik, Piac utca. B

Király kávéi
mégis a legjobbak. —
aromás, zamatos a ve-
vő előtt pörkölte me-
leg állapotban kapha-
tó. Dégenfeld tér 11. sz.
1000

TÜZIFA,
sárgói, szállítva 3.36 —
Porosz kőszén legol-
csóbban kapható. Grün
feldnél, Csapó 16. F63

Tölggya 50,000
főlvágyva, házhoz szállít-
va, métermázsánként.
Bükkyfa is megrendelhe-
tő. Varga utca 11. sz.
1206

„IDEÁL”
olytonosság kályhák leg-
jobbak egyedélárúitás.
Bakos vasútleben. —
Csapó ucca 86. 2-a.

TAKARÉKOSÁG
vásárlási könyvecské-
jével készpénz áron, 6
havi hitelle vásárolhat
a „Frici” kalapszalom-
ban. 1102

NŐIKALAPOK
bársonyból és filcből
nagy választék és olcsó
árak. Turyné, Pacsirta
utca 41. szám.

MOSNI,
vasalni házhoz me-
gyek, jutányosan. Kos-
suth utca 42. kereszt-
épület. 1153

ELSŐRENDŰ
valódi házi koszt, ebéd
4 fogás, egy hétre 5 P
60. Vacsora 4 P 40 kap-
ható kihordásra is. Hu-
nyadi ucca 8. Kifőzés.
ben. 1-a

VESZÉK
bútorokat s mindenféle
lakberendezési tárgya-
kat. Szentpéteri Sándor
Széchenyi ucca 8. 34-a.

FIGYELMES
Kiszolgálás. Elsőrendű
munkaerő. A Verbő-
szí ucca 2. szám alatti
„Karola” hölgyfodrász-
szalonban. Olcsó árak :
„fejmosás 0.80. Ondolá-
s 1.20. Manikűr 0.50.
Béruáltsátnál 20% en-
edmény. Tiszviselőké-
nek külön engedmény.
Zsinos tanulólányt felve-
zek. 15-a

HÓCIPIÓT,
sárcipót tökéletesen az
Órban gumi-üzem jár-
vit. Piac utca 9. 41/a.

Figyelem!
Lyőződjön meg áruim
lecsúszásáról s munkám
artizánosságáról. Minden
kiszáradt munkáért és
nyagért felelek. — Női
alp, sarok 240 fill. —
Férfi 280 fill. Női feje-
és 685 fill., férfi 760
fill. Férfi és női cipők
legjobb anyagból és
egolcsóbban megrendel-
tetők. Jungnál, Szepes-
égi utca 27. (Herskő-
vicsház).

BÁRSONY
A file kalapok, a leg-
jobb modellek után ké-
szülnek. — legolcsóbb-
ban beszerezhetők, Mat-
a Anna, Csemete ucca
szám. 417

SAJÁT
termésű édes must és
bor kapható Cullli Mi-
hálnál Rákóczi-u. 12.
Hátul az udvarban. 1242

HÓ
és sárcipó javítások
legszebben és legol-
csóbban készülnek vil-
lanyerőre berendezett
sárcipógyárjavító üze-
mekben. Szander, —
Deák Ferenc u. 21. sz.
1225

42.000 KÖSZÉN
mászánként házhoz szál-
lítva, teljesen elég és
szagmentes. Schwartz,
Agárdi u. 6. Telefon sz.
12-04 1253.

KERESLET

SZOMBAT
este 9 órakor elveszett
egy összehajtott pénzlár-
ca, Virág utcán, nagyob-
b összeggel és fontos íra-
tokkal. Nyomra vezető
jutalomban részesül, —
ha Árpád tér 18. szám
alá juttatja. Kiss Gábor
1192

TEHENET,
friss borjást, 15 liter
garantált tejhozamul,
keresek megvételre. —
Írásbeli ajánlatok a ki-
adó hivatalba „Jó te-
hén” jelíggel kérek.

LAKÁS
LAKÁS
két szoba, konyha, ka-
mara terrasz kiadó. —
Poroszlay ut 10. tele-
fon 278. 1006

HETMÉTERES
szoba, előszobával, —
újnan épült lakás,
iroda, rendelő célra al-
kalmatlan, kiadó. Varga ut-
ca 11. 1207

Diákkisasszonyok
bútorozott szobákat bé-
relhetnek. Poroszlay út
10. 1007

KIADO
egy uccai parkettes
szoba fürdőszobával,
esetleg konyhával. —
Hatvan ucca 35. II. e.
1226

ELKÖLTÖZÉS
végezt átadó lakás bu-
torral együtt a köz-
ponthoz közel. Cim a
kiadóban. 1236

KIADO
pincelakás egy szoba,
konyha. Homok ucca 7
1242

KIADO
egy udvari szoba nov.
I-re Sámsoni-ut 3/b. sz.
1237

SZOBÁ
konyhás lakás, beren-
deztve kiadó. Bethlen u.
22. szám, keresztépület.

BUTOROZOTT
szoba ellátással kiadó.
Piac u. 10. II. emelet.
3 ajtó. 1253.

KÜLÖNBEJÁRATU
uccai bútorozott szoba
kiadó, Péterfia u. 60.
szám. 1255.

KIADO
bútorozott szoba ágy-
nemű nélkül két sze-
mély részére. Homok-
utca 74. 1232

EGYSZOBÁ,
konyha és mellékhelyi-
ségekből álló lakásom
elcserélném kétszobás,
konyhás lakással. Cim
Kovács, József kir. her-
ceg utca 75. szám. 1250

EGYSZOBÁ,
konyha, speiz, füvege-
zett veranda, fűskama-
ra, Hatvan utcai kert-
be azonnal elfoglal-
ható. Bővebbet Szepes
ségi-u. 32. 1228

EGY
pince-lakás november
1-re kiadó. Arany Já-
nos u. 53. 1107

BODEGA
két szobás lakással, fő
térén, azonnal olcsón
átadó. Cim a kiadóba.
1120

ÜZLET-RAKTÁR
KIADO
egy üzlethelyiség októ-
ber 1-re. Salétrom utca
6. 1191

ELADÁS
66 DRB.
1-2 éves ürű és 19
mustra juh eladó. Beth-
len 21. Bakóczy. 1198

ÚJ BUTOROK
csészálított árákkal, há-
lósobák, konyha búto-
rok, börgarnitúrák, di-
ványok, hencserek, sza-
longarnitúra, tükrök s
mindenféle bútorok —
Széchenyi ucca 8. 33-a

HIZOTT
sertések fiatalok tíz
darab eladó Zöldfa uc-
ca 14a. 1230

BERAUTO
üzemben 6 üléses kény-
szer eladás folytán
2600 pengőért 500 P
lefizetéssel havi 100 P
részletre sürgősen el-
adó. Megtekinthető és
bővebbet Burg Iszónál
Hajdunbás. 1231

FEHER
leányzóba bútor jó kar-
ban levő, eladó. — Si-
monffy u. 39. 1209

VASLAJT
(tartálykocs) fél-
óajtengelyivel, gaz-
dossági, tűzoltási és
köztisztasági célra
(utca locsoláshoz)
eladó. Ertekezhetni
József király herceg
ucca 16. 31a

TEJPARÜZEM-
berendezés, használt, ju-
tányosan eladó. Pátro-
hán, Szabolcsmegye. —
Kiss Kálmánnál. 26-a

AUTO,
négyüléses, csukóli, —
nyolc lóerős, beindítás,
igen jó állapotban, el-
adó. Cim a kiadóhiva-
talban. 870

INGATLAN

ELADÓ INGATLANOK
Hatvan utca elején
7 szobás, parkettes csa-
ládi ház, 64.000 pengő.
Kossuth utcán 5 szo-
bás, modern családi
ház 48.000 pengő.
Arany János utcán
3 nagylakásos bérház
64.000 pengő.
Miklós utcán 5 par-
kettes szobás családi
ház 60.000 pengő.
József kir. herceg ut-
cán modern 4 szobás
ház 32.000 pengő.
Jókai utcán 4 laká-
sós ház, 19.000 pengő.
Erzsébet utcán 2 la-
kásos ház, beköltözhető
3 szobával, 14.400 pen-
gőért.
Görbe utcán gazdál-
kodónak alkalmas ház,
beköltözhető lakással
12.000 pengő.
Lorántffy utcán 4 la-
kásos ház, 15.000 pen-
gőért.
Pacsirta utcán 2 la-
kásos szép ház. 14.000
pengő.
Eötvös utcán 5 laká-
sós bérház. 14.000 pen-
gőért.
Darabos utcán 3 la-
kásos ház, 28.000 pen-
gőért.
Bundi utcán 4 szo-
bás modern családi ház
32.000 pengő.
Vörösmarthy utcán 3
lakásos modern ház, 3
szobás lakással 24.000
pengő.
Homok utcán 4 szo-
bás modern családi ház
18.000 pengő.
Ajtó utcán 4 lakásos
bérház 20.000 pengő.
Agárdi utcán 3 szo-
bás értékes ház 12.000
pengő.
Eötvös utcán 2 laká-
sós ház, kertés udvar-
ral 12.000 pengő.
Szappanos utcán 4
lakásos jó ház 24.000
pengő.
Bodán 3 nyilas szőlő,
épülettel 3.200 pengő.
Böszörményi úton 4
lakásos ház, kerttel, —
szőlővel 16.000 pengő.
Szepességi utca 7.
számú értékes ház 3600
pengő bérjövdelemmel
24.000 pengő.
Apoffy utca 16. Ti-
zenköt lakásos bérház,
36.000 pengő.
Faragó utcán 7 laká-
sós bérház 14.000 pen-
gőért.
Timár utcán 3 laká-
sós ház 34.000 pengő.
Erzsébet utcán 3 la-
kásos ház 11.200 pen-
gőért.
Rákóczi utcán 3 la-
kásos há- 32.000 pen-
gőért.
Tiszviselőtelepen 300
négyyszögletes telek 3600
pengő.
Varga kert, Könyves
Tóth utcán 2 lakásos
ház 4000 pengő.
Vendég utcán 2 laká-
sós ház, kerttel 16.000
pengő.
Kishegyesi úton 4 szo-
bás ház, 1300 négyyszög-
letes kerttel 28.000 pen-
gőért.

Sipos utcán 3 szobás
ház, 60 sertésre hízaló-
val 16.000 pengő.
Pesti utcán 2 lakásos
ház, istállóval, magtár-
ral 15.000 pengő.
Batoss utcán 8 laká-
sós bérház 42.000 pen-
gőért.
Kar utcán 3 lakásos
új ház 16.000 pengő.
Csokonay utcán 5 la-
kásos, alapincézett ház
36.000 pengő.
Homok utcán 2 laká-
sós ház, üzlethelyiség-
gel 11.200 pengő.
Onossay utcán 2 szo-
bás ház, pékműhellyel,
üzlettel, kerttel 8.800
pengő.
Böszörményi úton 3
szobás újház, üzlethe-
lyiséggel, — kovácsmü-
hellyel, kerttel 16.000
pengő.
Csapó utcán 2 szobás
ház, 3 üzlettel 20.800
pengő.
Bethlen utcán 3 szo-
bás ház 32.000 pengő.
Miklós utca elején —
modern ház, 4 lakással
nagy bérjövdelemmel,
32.000 pengő.
Könyves Tóth Kál-
mán utcán 2 szobás —
4000 pengő.
Csonka utcán 4 laká-
sós bérház 14.000 pen-
gőért.
Faragó utcán 4 laká-
sós ház, nagy udvarral
20.000 pengő.
Bihari telep, Kovács
utca 2 szobás ház —
800 négyyszögletes telek-
kel, hízalóval, istálló-
val 12.000 pengő.
Mester utcán 3 laká-
sós ház, istállóval, üz-
lethelyiséggel — 21.600
pengő.
Kiss Áron utcán 2 la-
kásos ház, 450 négy-
szögletes telekkel, szőlő,
gyümölcsös — 5.200
pengő.
Boldogfalva utcán 4
lakásos bérház 19.000
pengő.
Csonka utca 16. szá-
mú modern, 5 szobás
családi ház 20.000 pen-
gőért.
Szent Anna utcán —
880 négyyszögletes, két
utcaira nyíló ház 80.000
pengő.
Poroszlay úton 6 szo-
bás villa, 1200 négy-
szögletes kerttel 40.000
pengő.
Csonka utcán 6 laká-
sós bérház 17.600 pen-
gőért.
Simonffy utcán 7 la-
kásos bérház, 4 szobás
modern lakással 36.000
pengő.
Pacsirta utcán 2 la-
kásos ház, 3 szobás be-
költözhetőséggel 12.000
pengő.
Ezenkívül kisebb-na-
gyobb házak a város
minden részén.
Földbirtokok: Sza-
holesban, nyíregyházi
vasút mellett, 200 ma-
gyar holdas fekete föld,
holdanként 11.000 pen-
gő Fáy dűlőben 12 kat-
holdas tanács, holdan-
ként 2000 pengő. Kis-
hegyesi úti téglagyár-
nál 17 és 35 kat. hol-
das, holdanként 2080

pengő. Nádudvaron 118
kat. holdas, holdanként
25 mázsa búza. Halá-
pen 31, 5, 11 holdas. —
Nagyserén 26, Vámos-
pércsen 40, Diószegi
úton 6, Bánkon 21 hol-
das.
Pénzkölcsönt szerzek
ingatlan bekebelezésre,
olcsó kamattal, dollár
kölcsönt, földre, 7-8
százalék kamatra.
Keresek vevőim ré-
szére házakat, földbir-
tokokat, bérleteket, par-
cellázásra ingatlanokat.
Hock József várme-
gyei t. főjegyző ingat-
lanforgalmi irodája, —
Szent Anna utca négy.
Telefon 14-76.

BETEGSÉG
miatt rögtön átvehető
18 hold búzatermő bir-
tok, hat éves olcsó bér-
lete, Debrecen—Mike-
pércs között. Kútúton, —
nem szikes föld! Épü-
let nincs rajta. Bőveb-
bet Nagy Irodában —
Mészana 26. 44-a

EGYLETKERT UTCA
8. gyümölcsös, ház-
zal és mélyfúrású kút-
tal eladó. 1235

BÉRBEADÓ
havi 28 pengőért Nagy
Jánosné féle, Olajútó-
telep 30. számú ház, —
egész udvarral. Bőveb-
bet Nagy Irodában, —
Mészana utca 26. szám.
35-b

ALKALMI VÉTEL.
Tócóskertben, a Margit
utca 8-10. számú há-
zak között megnyitott
új utcában, Furkó Már-
ton úr új eszreped háza
300 négyyszöglet telekkel
— váratlanul közbejött
okok miatt, ma 40 mil-
ió forintért megkap-
ható. Rögtön beköltöz-
hető! Kútúton konyha-
kerti föld bevetemén-
ve! Gyönyörű dombos
fekvés! Felséges levegő
Ezen ház eladása felett
is a 28 év óta fennálló
Nagy Lajos adásvételi
iroda rendelkezik, a Me-
szana utca 26. szám
alatti irodában kell le-
tenni a foglalót!

Eladó
Sestakert, Andrassy
ut 29. sz. téler-nvá-
ron lakható modern
szép fekvésű 3 szo-
bás és minden mel-
lékkelviségből álló
lakóház. — Azonnal
elfoglalható. Ára
13200 pengő. Cim a
kiadóban. 28a

HALÁPON
14 hold föld haszon-
bérbe ikadó állomás és
kövesút közelében. Er-
tekezhetni Honvéd uc-
ca 9/a. xx

HÁZ
eladó, Borz utcán 18.
számú, átnyúlik Csap
31-re. Minden célra al-
kalmatlan. A vevő ennél
közvetítődiját nem kell
hogy fizessen. MP
1184